

INNEHÅLL

VD HAR ORDET	2
MINERALRESERVER	4
5-ÅRSÖVERSIKT	5
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	8
BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT	14
STYRELSE OCH VD	19
KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	20
KONCERNENS BALANSRÄKNING	21
KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	22
KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN	23
MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING	24
MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING	25
MODERBOLAGETS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	26
MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS	27
NOTER OCH TILLÄGGSUPPLYSNINGAR	28
STYRELSENS UNDERSKRIFTER	49
REVISIONSBERÄTTELSE	50

Året i sammandrag

- *Guldproduktionen uppgick till 398,1 kg (325,0), +22 %*
- *Intäkterna uppgick till 122,6 MSEK (101,1), +21 %*
- *Nedskrivning av anläggningstillgångar uppgick till 23,0 MSEK (56,5)*
- *Cash Cost uppgick till 1 165 USD/oz (1 194)*
- *Resultat efter skatt uppgick till -69,3 MSEK (-125,0)*
- *Resultat per aktie var -6,60 SEK (-12,49)*
- *Bolaget offentliggjorde planer för omfinansiering genom en företrädesemission och omstrukturering samt återbetalning av banklån*
- *Bolaget offentliggjorde sin avsikt att förvärva fem guldfyndigheter i USA som första steg i den nya strategin*

Ny ledning för Endomines:

- *Saila Miettinen-Lähde VD för Endomines AB från maj*
- *Seppo Tuovinen VD för dotter bolag Endomines Oy i Finland från januari*
- *Marcus Ahlström CFO från början av 2018*

Ny strategi:

- *Ökad fokus på fusioner och företagsförvärv*
- *Investering i systematisk regional prospektering längs Karelska guldlinjen*

Årsstämma 2018

Aktieägarna har den 20 mars kallats till årsstämma att hållas den 19 april 2018 kl. 16.00 på Konferens Spår-
vagnshallarna Birger Jarlsgatan 57 A i Stockholm.

Fullständig kallelse och samtliga bolagshandlingar inför bolagsstämman finns tillgängliga på bolagets hemsida www.endomines.com.

Kalendarium 2018

- Kvartalsrapport 1 – 17 maj 2018
- Kvartalsrapport 2 – 16 augusti 2018
- Kvartalsrapport 3 – 14 november 2018
- Kvartalsrapport 4 – 14 februari 2019

VD HAR ORDET

För Endomines var 2017 ett år som innehöll många förändringar. Särskilt meddelandet i november 2017 att Endomines tar ett steg mot en ny riktning genom att aktivt eftersträva förvärv och fusioner och koncentrera på regional prospektering längs Karelska

Guldlinjen. I samband med denna strategiska övergång, meddelade vi också våra emissionsplaner och en omstrukturering av Bolagets banklån genom att involvera en ny investerare. Vi offentliggjorde också vår avsikt att förvärva guldfyndigheter i USA.

I början av mars 2018, hade vi redan rört oss i önskad riktning och uppnått alla våra fastställda delmål: vi hade med framgång slutfört vår företrädesemission om 189 miljoner kronor, eliminerat samtliga banklån och Kyösti Kakkonens bolag Joensuu Kauppa ja Kone Oy hade blivit en betydande ny investerare i Bolaget samt att vi hade fullbordat förvärvet av TVL Gold, som äger rättigheterna till fem guldfyndigheter i den amerikanska delstaten Idaho. Därutöver har nya prospekteringsplaner för Karelska Guldlinjen börjat ta form och ska börja genomföras under den kommande varen.

Emedan bolagets strategi har förnyats har våra verksamhetsresultat vid Pampalogruvan fortsatt stabilt. Guldproduktionen överträffade våra förväntningar för helåret 2017 med en guldproduktion om 398,1 kg. Helårsproduktionen motsvarar en förbättring med 22 procent jämfört med föregående år och förklaras av dels en högre in-situ guldhalt men även av förbättrade produktionsprocesser. I vår verksamhet har vi fokuserat på implementeringen av LEAN-metodik och fortsatt fokusera på säkerheten. Emellertid är vår olycksfallsfrekvens ännu otillfredsställande. Hållbar utveckling av vår verksamhet är av yttersta vikt för oss och vi kan med glädje rapportera att vi hållits inom uppsatta miljö gränsvärden och inga väsentliga miljö incidenter skedde under året.

Vår prospekteringsverksamhet var fokuserad på den underjordiska Pampalogruvan var man slutförde 15 709m borrhningar. En övervägande del av borrhningarna riktades mot 2017 och 2018 års produktionsområden men även nya fyndigheter identifierades i Pampalomalmernas förlängningar mot djupet. Borrhningsresultaten indikerar på tillräckliga malmfyndigheter för ca. 1-1,5 år framöver ca. 100m nedanför nuvarande produktionsområde, men detta förutsätter en investering i snedbanan. Ett möjligt investeringsbeslut förväntas att fattas under det andra kvartalet 2018.

Nettoomsättningen ökade med 20 procent och uppgick till 121 MSEK. Rörelseresultatet ökade också men förblev negativt och uppgick till -5,7 MSEK.

Vår personal visade ett starkt engagemang till förbättringen av verksamheten vid Pampalogruvan och deltog aktivt i olika utvecklingsprogram samt visade även sådan flexibilitet som krävs av en mindre organisation. De pågående strategiska förändringarna drivs av en förnyad ledningsgrupp. Seppo Tuovinen, verkställande direktör i Finland, med ansvar för gruvverksamheten samt prospekteringen började i januari 2017 och Marcus Ahlström, ekonomichef, med ansvar för ekonomin samt administrationen började i januari 2018. Jag började som Verkställande direktör i maj 2017 och är efter de nyligen genomförda transaktionerna med Endomines teamet nöjd med resultatet och mycket entusiastisk inför de framtida möjligheterna.

Jag skulle vilja tacka vår personal för deras hårda arbete under det gångna året samt våra aktieägare för deras fortsatta stöd i vår nyligen genomförda omfinansiering samt företagstransaktion. Om man ser framåt räknar jag med att Endomines kommer att dra fördel av sin stärkta balansräkning genom att exploatera de nya gruvtillgångarna i USA och även de i Karelen. Ungefär om ett år från nu bör vi inleda produktionen vid den första av våra guldgruvor i Idaho och kan förhoppningsvis också se positiva resultat från vår prospektering längs Karelska Guldlinjen. Sammanfattningsvis tror jag att vi under 2017 lade en bra grund för tillväxt för Bolaget – vi skapade på många sätt ett nytt Endomines.

Under 2018 kommer vi genom hårt arbete visa vår förmåga att bygga vidare på den nya grunden.”

Stockholm den 27 mars 2018

Saila Miettinen-Lähde
VD

“Om man ser framåt räknar jag med att Endomines kommer att dra fördel av sin stärkta balansräkning genom att exploatera de nya gruvtillgångarna i USA och även de i Karelen.”

Saila Miettinen-Lähde

MINERALRESERVER OCH MINERALTILLGÅNGAR

Mineralreserver – (status den 30 november 2017)

Förekomst	Ton	Guldhalt g/t	Oz	kg	Klassificering	Upprättat av	Not
Pampalo	223 513	2,8	20 111	626	Bevisad	Endomines	(1)
Pampalo East	32 000	1,3	1 358	42	Sannolik	Endomines uppdatering (JK-Kaivossuunnittelu Oy design 2015)	(2)
Summa	255 513	2,6	21 470	668			

Indikerade och antagna mineraltillgångar nedan är i tillägg till mineralreserverna.

Mineraltillgångar – (status 30 november 2017)

Förekomst	Ton	Guldhalt g/t	Oz	kg	Klassificering	Upprättat av	Not
Pampalo Deep	101 503	5,1	16 611	517	Indikerade	Endomines	(3)
Pampalo Deep	118 125	5,4	20 341	633	Antagna	Endomines	(3)
Pampalo D-zone	164 110	1,9	9 912	308	Antagna	Endomines	(3)
Pampalo East	199 000	1,8	11 452	356	Indikerade	Endomines	(4)
Pampalo East	62 000	1,4	2 791	87	Antagna	Endomines	(4)
Pampalo NW	29 000	2,5	2 284	71	Indikerade	Endomines	(5)
Pampalonlammit	103 000	1,8	5 961	185	Antagna	Endomines	(5)
Summa Pampalo	776 738	2,8	69 352	2 157			
Hosko	35 000	4,1	4 557	142	Kända	Geoconsulting Parkkinen	(6)
Hosko	675 000	1,2	25 761	801	Indikerade	Geoconsulting Parkkinen	(6)
Hosko	240 000	0,8	6 019	187	Antagna	Geoconsulting Parkkinen	(6)
Rämepuro	136 000	2,3	9 926	309	Antagna	Geoconsulting Parkkinen	(7)
Muurinsuo	354 000	1,9	22 080	687	Indikerade	Endomines	(8)
Muurinsuo	231 000	1,4	10 398	323	Antagna	Endomines	(8)
Kuivisto East	37 000	3,2	3 807	118	Indikerade	MAPTEK	
Kuivisto East	145 000	1,0	4 662	145	Antagna	MAPTEK	
Kuittila	275 000	2,6	22 988	715	Antagna	GSF, historisk	
Korvilansuo	256 000	2,0	16 461	512	Antagna	Outotec (Finland) Oy	(9)
Grand total	3 160 738	1,9	196 009	6 097			

Alla mineralreserver och mineraltillgångar ovan rapporteras i enlighet med JORC-koden (förutom Kuittila). Alla siffror är individuellt avrundade.

(1) Cut-off 1,5 g/t; top cut 10-20 g/t guld; gråbergsinblandning 10-30%; malmförlust: stoping 5%; ortdrivning ej separat modellerad

(2) Cut-off 0,5 g/t; top cut 7 g/t guld; gråbergsinblandning 15%; malmförlust 10%

(3) Cut-off 1,5 g/t; top cut 10-20 g/t guld

(4) Cut-off 0,5 g/t; top cut 7 g/t guld

(5) Cut-off 0,5 g/t; top cut 10 g/t guld

(6) Cut off 0,5 g/t; top cut 11g/t (låghaltig domän) or 50 g/t guld (höghaltig domän)

(7) Cut-off 0,5 g/t; top cut 40 g/t guld

(8) Cut-off 0,5 g/t; top cut 10 g/t guld

(9) Cut-off 0,5 g/t guld; ingen top cut

Troy ounce = 31.1035g

5-ÅRSÖVERSIKT

KONCERNRESULTATRÄKNING I SAMMANDRAG, MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
Summa intäkter	122,6	101,1	110,7	171,1	163,5
Justerat EBITDA (1)	-5,7	-9,2	-62,8	5,5	-24,2
Rörelseresultat	-64,8	-103,1	-156,6	-45,0	-76,3
Nettoresultat	-69,3	-125,0	-165,0	-35,2	-63,3
Summa totalresultat	-69,2	-120,7	-149,6	-35,7	86,4

KONCERNBALANSRÄKNING I SAMMANDRAG, MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
Immateriella anläggningstillgångar	63,1	59,4	52,2	51,0	47,5
Materiella anläggningstillgångar	62,2	104,6	163,7	224,7	237,9
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	19,6	28,3	16,2
Andra långfristiga fordringar	5,2	6,9	4,8	6,3	2,2
Summa omsättningstillgångar exkl likvida medel	14,3	21,7	13,4	34,1	43,5
Likvida medel	15,8	29,4	20,0	114,2	45,9
Balansomslutning	160,6	222,1	273,7	458,6	393,2
Summa eget kapital	45,4	114,5	168,6	317,8	267,9
Avsättningar	8,1	2,1	6,3	6,2	8,6
Derivatinstrument	0,0	0,0	1,4	39,2	19,5
Upplåning	83,6	83,6	83,4	65,0	66,0
Övriga skulder och upplupna kostnader	23,5	21,9	13,9	30,4	31,2

KONCERNENS KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG, MSEK	2017	2016	2015	2014	2013
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1,0	-13,6	-77,4	11,4	-11,5
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-12,3	-40,3	-37,3	-24,7	-39,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2,4	62,8	21,9	80,3	26,8
Periodens kassaflöde totalt	-13,7	9,0	-92,8	67,1	-24,1

NYCKELTAL	2017	2016	2015	2014	2013
Nyckeltal för produktionen					
Anrikad malm (ton)	165 539	150 917	335 896	395 342	329 583
Ingående guldhalt (g/t)	2,9	2,6	1,9	2,3	2,8
Guldutbyte i verket (%)	83,4	82,9	83,0	82,1	85,1
Tillgänglighet (%)	38,8	37,6	87,0	93,4	90,4
Guldproduktion (kg)	398,1	325,0	529,5	761,9	790,0
Guldproduktion (oz)	12 799	10 450	17 022	24 497	25 399
Kostnader per anrikat malmt (EUR) (2)	70	68	51	43	62
Kostnader per anrikat malmt (SEK) (2)	678	639	476	389	536
Cash Cost (USD/oz) (3)	1 165	1 195	1 258	1 047	1 197
Finansiella nyckeltal					
Omsättningstillväxt	21%	-10%	-35%	6%	-30%
EBITDA-marginal (4)	-5%	-9%	-55%	3%	-15%
Rörelsemarginal (5)	-53%	-101%	-138%	-26%	-47%
Nettomarginal (6)	-56%	-122%	-145%	-20%	-39%
Soliditet (7)	28%	52%	62%	69%	68%
Räntebärande nettoskuld (MSEK) (8)	67,7	54,1	63,4	-49,2	20,1
Nettoskuldsättningsgrad (9)	149%	47%	38%	-15%	7%
Avkastning på eget kapital (10)	-87%	-88%	-68%	-12%	-31%
Medelantal anställda	42	44	72	72	89

DATA PER AKTIE, SEK OM EJ ANNAT ANGES		2017	2016	2015	2014	2013
Resultat per aktie		-6,60	-12,49	-26,08	-10,20	-20,15
Eget kapital per aktie	(11)	4,33	10,92	26,66	50,25	83,97
Genomsnittligt antal aktier-emissionskorrigerat (tusen)	(12)	10 486	10 009	6 325	3 452	3 142
Antal utestående aktier vid periodens slut (tusen)	(13)	10 486	10 486	6 325	6 325	3 191
Aktiekurs vid periodens slut (SEK)	(14)	16,50	18,30	8,50	23,63	110,10
Börsvärde vid periodens slut (MSEK)		173,0	191,9	53,7	149,4	351,3

TILLÄGGSSUPPLYSNINGAR ALTERNATIVA NYCKELTAL		2017	2016	2015	2014	2013
EBITDA (MSEK)						
Rörelseresultat		-64,8	-103,1	-156,6	-45,0	-76,3
+ Av- och nedskrivningar		-59,1	95,4	88,9	44,8	71,4
EBITDA		-5,7	-7,7	-67,8	-0,2	-4,9
+ orealiserat resultat på säkringsinstrument		0,0	-1,5	5,0	5,6	-19,4
JUSTERAT EBITDA	(1)	-5,7	-9,2	-62,8	5,5	-24,2
Kostnader per anrikat malmton						
Produktionskostnader enligt internredovisning "non-IFRS" (KEUR)		11 650	10 187	17 088	16 902	20 409
Anrikad malm (ton)		165 539	150 917	335 896	395 342	329 583
EUR/ton	(2)	70	68	51	43	62
SEK/ton (enligt resultatkurs)	(2)	678	639	476	389	536
Cash cost (USD/oz)						
Produktionskostnader enligt internredovisning "non-IFRS" (KEUR)		11 650	10 187	17 088	16 902	20 409
Konverterat till USD enligt genomsnittskurser (KUSD)		13 117	11 263	19 033	22 311	27 144
Kostnader betalda till smält- och anrikningsverk (KUSD)		1 794	1 255	2 381	3 337	3 259
Summa kostnader (USD)		14 911	12 488	21 414	25 648	30 403
Guldproduktion (oz) under perioden		12 799	10 450	17 022	24 497	25 399
Cash Cost (USD/oz)	(3)	1 165	1 195	1 258	1 047	1 197
Soliditet						
Summa eget kapital (MSEK)		45,4	114,5	168,6	317,8	267,9
Summa tillgångar (MSEK)		160,6	222,1	273,7	458,6	393,2
Eget kapital delat med summa tillgångar (%)	(7)	28,3	51,6	61,6	69,3	68,1
Nettoskuld och nettoskuldsättningsgrad (MSEK om ej annat anges)						
Summa räntebärande skulder		83,6	83,6	83,4	65,0	66,0
- likvida medel		-15,8	-29,4	-20,0	-114,2	-45,9
Räntebärande skulder, netto	(8)	67,8	54,2	63,4	-49,2	20,1
Eget kapital vid slutet av perioden		45,4	114,5	168,6	317,8	267,9
Räntebärande skulder, netto delat med eget kapital (%)	(9)	149,3	47,3	37,6	-15,5	7,5
Eget kapital per aktie (MSEK)						
Moderbolagets andel av eget kapital vid slutet av perioden		45,4	114,5	168,6	317,8	267,9
antal aktier vid slutet av perioden (emissionsjusterade i förekommande fall)		10 486	10 486	6 325	6 325	3 191
Eget kapital per aktie (SEK)		4,33	10,92	26,66	50,25	83,97

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR ÖVRIGA ALTERNATIVA NYCKELTAL	2017	2016	2015	2014	2013
Genomsnittintäkt (uppgift lämnas i textdelar)					
Intäkter från guldkoncentrat före guldpriissäkring (MSEK)	121,0	101,1	151,0	191,7	196,0
Antal levererade oz guld	12 715	10 206	17 421	24 792	25 481
Genomsnittintäkt (SEK/oz)	9 517	9 902	8 670	7 731	7 692
Avstämning mot summa intäkter i resultaträkningen (MSEK):					
Avdrag för realiserad guldpriissäkring	0,0	0,0	-38,1	-19,7	-32,7
Övriga intäkter	0,4	1,0	0,6	1,6	0,8
Lagerförändring	1,3	-0,9	-2,8	-2,5	-0,5
Summa intäkter enligt resultaträkning	122,6	101,1	110,7	171,1	163,5
Rörelsekapital (MSEK)					
Summa omsättningstillgångar	30,1	51,1	33,4	148,3	89,4
- likvida medel	-15,8	-29,4	-20,0	-114,2	-45,9
Rörelsens tillgångar	14,3	21,7	13,4	34,1	43,5
- Leverantörsskulder	11,6	15,6	6,3	14,4	14,2
- Övriga skulder	4,5	0,8	0,9	7,1	4,9
- Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7,4	5,4	6,8	9,0	12,1
Rörelsens skulder	23,5	21,8	14	30,5	31,2
Rörelsekapital	-9,2	-0,1	-0,6	3,6	12,3
Sysselsatt kapital (MSEK)					
Summa tillgångar	160,6	222,1	273,7	458,6	393,2
Summa skulder och avsättningar	-115,2	-107,6	-105,0	-140,8	-125,3
+ Räntebärande skulder	83,6	83,6	83,4	65,0	66,0
Sysselsatt kapital	129,0	198,1	252,1	382,8	333,9

Nyckeltalsdefinitioner

Endomines redovisar nyckeltal enligt IFRS och även vissa finansiella icke-IFRS-mått (nedan även kallade "alternativa nyckeltal"). Finansiella icke-IFRS-mått har begränsningar som analytiska verktyg och ska inte betraktas isolerade eller som ersättning för finansiella mått som är framtagna i överensstämmelse med IFRS. Alternativa nyckeltal redovisas för att förbättra investerarnas utvärdering av bolagets verksamhetsresultat, som hjälp vid prognos av framtida perioder och för att förenkla jämförelser av resultat mellan perioder. Ledningen använder alternativa nyckeltal till att bland annat utvärdera löpande verksamhet jämfört med tidigare resultat, för intern planering och för prognoser.

Justerat EBITDA	(1) Resultat före avskrivningar, nedskrivningar och resultat på säkringsinstrument
Kostnader per anrikat malmton	(2) Periodens produktionskostnader, exklusive avskrivningar, övriga kapitalkostnader mm. delat med anrikat malmtonnage. Omräkning från euro till svenska kronor sker till genomsnittskurser.
Cash Cost (USD/oz)	(3) "Cash Cost" beräknas per oz i enlighet med riktlinjerna publicerade av "The Gold Institute Production Cost Standard". Malmbrytning, anrikning, gruv-administration samt externa smält- och raffineringkostnader inkluderas i kostnaden medan avskrivningar, övriga kapital-kostnader och prospektering exkluderas. Uppgift om "Cash Cost" justeras inte enligt IFRS. Omräkning från euro till dollar sker till genomsnittskurser.
EBITDA-marginal	(4) Justerat EBITDA i procent av summa intäkter
Rörelsemarginal	(5) Rörelseresultat i procent av summa intäkter
Nettomarginal	(6) Nettoresultat i procent av summa intäkter
Soliditet	(7) Eget kapital i procent av balansomslutning
Räntebärande nettoskuld	(8) Upplåning minskat med likvida medel
Nettoskultsättningsgrad	(9) Räntebärande nettoskuld delat med eget kapital
Avkastning på eget kapital	(10) Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt (årets ingående och utgående) eget kapital
Genomsnittligt antal aktier (tusen)	(12) Emissionskorrigerat i förekommande fall
Antal utestående aktier vid periodens slut (tusen)	(13) Emissionskorrigerat i förekommande fall
Aktiekurs vid periodens slut (SEK)	(14) Emissionskorrigerat i förekommande fall

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Endomines AB (publ) org.nr. 556694-2974 får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2017.

Endomines bedriver prospekterings- och gruvverksamhet längs den 40 km långa Karelska guldlinjen. Endomines kontrollerar genom olika myndighetstillstånd prospekterings-rättigheterna till hela detta område.

Bolagets första gruva Pampalo startades i februari 2011. Under 2014 till början av år 2016 pågick även produktion av guldmalm i dagbrottet i Rämepuro. All malm anrikas i det för Karelska guldlinjen centralt placerade anrikningsverket vid Pampalo.

Bolagets affärsmetoder och gruvverksamhet grundar sig på hållbara värderingar och på att minimera miljöpåverkan.

Endomines tillämpar SveMin:s och FinnMin:s gemensamma rapporteringsregler för publika gruv- och prospekteringsbolag. Endomines har valt att redovisa mineraltillgångarna och mineralreserver enligt JORC-koden, som är en internationellt accepterad kod för rapportering av mineraltillgångar och mineralreserver i den australiska regionen.

Endomines AB är noterat på Nasdaq Stockholm: (ENDO) och på Nasdaq Helsinki: (ENDOM). Erik Penser Bankaktiebolag är bolagets likviditetssgarant i Stockholm och Helsingfors.

Året i sammandrag

Operativt

- Guldproduktionen ökade med 22 procent och uppgick till 398,1 kg (325,0), som var ett resultat av högre ingående guldhalt, en förbättrad produktionseffektivitet och ökat tonnage
- Anrikad malm uppgick till 165 539 ton (150 917) med guldhalt 2,9 g/t (2,6)
- Cash Cost uppgick till 1 165 USD/oz (1 195)
- Olycksfallsfrekvensen (LTIFR) var 16 (8)

Finansiellt

- Nettoomsättningen uppgick till 121,0 MSEK (101,1), en ökning med 20 procent
- EBITDA var -5,7 MSEK (-9,2)
- Summa kassaflöde uppgick till -13,7 MSEK (9,0)
- Nedskrivningar om 23,0 MSEK (56,5) av Pampalo-tillgångar redovisades under Q4
- Resultat efter skatt uppgick till -69,3 MSEK (-125,0)
- Resultat per aktie var -6,60 SEK (-12,49)

Väsentliga händelser efter årets slut

- Vid den extra bolagsstämman den 8 januari 2018 beslutades bland annat att godkänna en företrädesemission i Endomines, rikta en emission till Joensuu Kauppa ja Kone Oy ("JKK") med anledning av en omstrukturering av Bolagets banklån samt ett planerat förvärv av TVL Gold
- Företrädesemissionen slutfördes med framgång och de slutliga resultaten meddelades den 1 februari 2018. Emissionen inbringade totalt 188 752 950 kronor före emissionskostnader
- Beräknade emissionskostnader uppgick till ca. 8 600 000 kronor
- Omstruktureringen av Endomines utestående banklån om ca 76 MSEK (7,6 MEUR) ägde rum den 14 februari 2018 genom en återbetalning om 20 MSEK (2,0 MEUR), av långgivaren och garanten beviljad nedskrivning om 20 MSEK (2,0 MEUR) och ett övertagande av resterande banklån om 36 MSEK (3,6 MEUR) av JKK. JKK ska konvertera sin fordran till aktier i Endomines, efter att förvärvet av TVL Gold genomförts

- Aktieöverlåtelseavtal avseende förvärvet av samtliga aktier i TVL Gold undertecknades den 10 januari 2018 och den totala köpeskillingen uppgick 31,25 MUSD (255 MSEK), varav en tredjedel betalas kontant och två tredjedelar kommer att erläggas genom ett konvertibelt lån; förvärvet slutfördes den 27 februari 2018.

Bolagets strategi

Endomines AB är ett gruv- och prospekteringsbolag med primärt fokus på guld. Bolaget investerar i prospektering längs Karelska Guldlinjen i östra Finland med sikte på att möjliggöra en långsiktig lönsam guldproduktion i området genom att nyttja befintlig produktionsinfrastruktur vid Pampaloanläggningen.

Endomines siktar också på att förbättra sina tillväxtutsikter genom fusioner och företagsförvärv. Bolaget har för avsikt att bredda tillgångsbasen genom att förvärva tillgångar i stabila jurisdiktioner, företrädesvis sådana som har en relativt kort tid till produktionsstart och med begränsat investeringsbehov. Som ett första steg har Endomines förvärvat TVL Gold, som äger rättigheterna till fem guldfyndigheter i Idaho, USA.

Verksamheten

Guldproduktionen 2017

Guldproduktionen uppgick för helåret 2017 till 398,1 kg (325,0). Malmproduktion, anrikat tonnage och guldvolymer i koncentrat överträffade Bolagets förväntningar. Ingående guldhalt var högre än förväntat med i genomsnitt 2,9 g/t (2,6). Den förbättrade ingående guldhalt berodde främst på en högre in-situ guldhalt. Bolagets förbättrade produktionseffektivitet inom malm-brytning samt utvecklingsarbetet har även det bidragit till ett stabilt produktionsresultat år 2017.

Prospektering och utvecklingsarbeten under jord

Prospekteringsborrningen med fokus på 2018 års produktionsområden avslutades i oktober. De sista borrhålen av detta program borrades i S-linsen på djup mellan 655-755 meter från dagytan. Totalt borrades 16 diamanborrhål eller 953 bormeter för att kunna slutföra produktionsplanen för området. Borrningsresultaten var goda och områdena vid S-linsen kunde därefter inkluderas i den aktuella produktionsplanen.

Under 2017 slutfördes totalt 15 709 meter borrningar vid Pampalo underjordsgruva. Den övervägande delen av borrningarna riktades mot 2017 och 2018 års produktionsområden, medan 5 040 meter riktades mot Pampalomalmernas förlängningar mot djupet, under 755 meters nivå. Samtliga analysresultat från 2017 års borrningsprogram har erhållits och använts vid uppdatering av uppskattade mineralreserver och mineraltillgångar.

Resultaten indikerar att malmtonnaget är tillräckligt för ytterligare cirka 1-1,5 års produktion ned till vertikalt 100 meter under nuvarande produktionsområden. Guldhalt där är något högre än guldhaltarna i de övre produktionsområdena.

Uppdatering av mineralreserver och mineraltillgångar

Endomines offentliggjorde uppdaterade uppskattade mineralreserver och mineraltillgångar den 28 december 2017. Uppskattningarna har gjorts i enlighet med JORC-koden ("Joint Ore Reserve Committee Code") vilken är den australiensiska koden från 2012 om rapportering av mineralreserver och mineraltillgångar.

Mineralreserverna i den underjordiska gruvan i Pampalo uppgick per den 30 november 2017 till 223 513 ton. Detta är en ökning med 63 215 ton jämfört med utgången av år 2016, trots att 161 080 ton av reserver brutits slut under år 2017.

Uppgifterna över mineraltillgångar och mineralreserver som presenteras inkluderar resultat från den underjordiska borrhörningen som slutfördes under 2017, inriktad på områden vid Pampalogruvan under nuvarande produktionsetage. På grund av att fokus låg på borrhörningarna mot Pampalomalmernas förlängningar mot djupet har rapporterade mineralreserver främst ökat under nuvarande produktionsetage och det finns i övrigt inga betydande förändringar bland övriga fyndigheter. Totalt borrades omkring 15 900 meter under 2017, varav merparten i Pampalo underjordsgruva.

Regionala prospekteringsaktiviteter längs Karelska Guldlinjen

Under 2017 skedde ingen aktiv regional prospektering. Endomines planerar en markant ökning av den regionala prospekteringen längs Karelska Guldlinjen. Under det fjärde kvartalet har aktiviteterna fokuserats på planering av 2018 års prospekteringsprogram.

Endomines har under 2017 utvecklat en prospekteringsplan med det australiensiska konsultföretaget, Model Earth Ltd Pty. Målet är att utarbeta en detaljerad prospekteringsplan för Karelska Guldlinjen genom att utnyttja all existerande prospekteringsinformation inklusive diamanthörning, geokemiska prover, geologiska kartor och geofysiska observationer. Utbyte av erfarenheter från liknande arkeiska grönstensbälten i Australien kommer också att ingå. Resultatet kommer att vara en tredimensionell prospekteringsmodell med betoning på geologiska strukturer. 3D-modellen kommer att användas för att identifiera nya målområden för guldprospektering längs Karelska Guldlinjen. De första resultaten från arbetet är nu tillgängliga och Endomines förväntar sig att tillämpa dem i sin prospekteringsverksamhet från och med det andra kvartalet 2018.

Hälsa, miljö och säkerhet

Den övergripande strategin inom hälsa, miljö och säkerhet är nolltolerans mot olyckor och mot negativ miljöpåverkan. Under 2017 har införandet och pågående implementering av LEAN-metodiken avsevärt förbättrat ordningen i gruvan. Emellertid är resultaten avseende säkerhet inte än tillfredsställande. Olycksfallsfrekvensen LTI (antal rapporterade skador som lett till frånvaro räknat per miljon arbetstimmar) uppgick vid slutet av året till 16, vilket är en stor ökning jämfört med föregående års LTI-frekvens på 8. Delvis beror detta på ett relativt litet antal arbetstimmar vid Pampalogruvan, vilket leder till att LTI-frekvensen är väldigt känslig för varje rapporterad skada. Under 2017 var antalet rapporterade skador som lett till frånvaro totalt två stycken och sammanlagt fyra dagars sjukfrånvaro. Åtgärder kommer att vidtas för att minska LTI-frekvensen under 2018.

Miljöövervakningen vid Pampalogruvan utfördes i enlighet med ett uppdaterat program som godkänts av miljömyndigheterna år 2017. Samtliga vattenprover som tagits under året låg under specificerade gränsvärden och gruvavfallet uppfyllde fastställda krav. Inget gråberg lagrades på avfallsområdena.

Arbetet med stängning av Rämepurogruvan slutfördes i huvudsak under 2016, varefter miljöövervakning av platsen ägt rum i enlighet med ett av myndigheterna godkänt program. Inga incidenter eller miljötillbud har rapporterats vid Rämepurogruvan under 2017.

Miljö- övervakningen vid Pampalogruvan utfördes i enlighet med ett uppdaterat program som godkänts av miljömyndigheterna år 2017. Samtliga vattenprover som tagits under året låg under specificerade gränsvärden och gruvavfallet uppfyllde fastställda krav. Inget gråberg lagrades på avfallsområdena.

Nyckeltal för produktionen¹⁾

	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Helår 2017	Helår 2016	Helår +/-
Operativa data							
Anrikad malm (ton)	40 804	47 621	37 422	39 692	165 539	150 917	14 622
Ingående guldhalt (g/t)	2,9	2,7	3,0	3,0	2,9	2,6	0,3
Guldutbyte i verket (%)	83,6	83,1	83,8	83,0	83,4	82,9	0,5
Tillgänglighet (%)	41,0	43,5	34,2	36,6	38,8	37,6	1,2
Guldproduktion (kg)	97,9	107,4	94,1	98,7	398,1	325,0	73,1
Guldproduktion (tr oz)	3 148	3 453	3 025	3 173	12 799	10 449	2 350
Skadefrekvens LTIFR (rullande 12 månader)	8	7	8	16	16	8	
Finansiella data							
Kostnader per anrikat malmton (EUR)	76	67	66	74	70	68	2
Kostnader per anrikat malmton (SEK)	720	645	619	731	678	639	39
Cash Cost (USD/oz)	1 205	1 124	1 081	1 264	1 165	1 194	-29
Genomsnittligt guldpris LBMA (USD/oz)	1 219	1 258	1 288	1 277	1 260	1 248	12

¹⁾ Produktionsuppgifterna är slutliga och baseras på analysutbyte mellan kund och Endomines.

Produktionsuppgifterna för senaste kvartalet baserar sig delvis på Bolagets egna analyser som inte bekräftats av externa laboratorier. Uppgifterna är individuellt avrundade. LTIFR = Antalet rapporterade skador som lett till en frånvarodag räknat per miljon arbetstimmar beräknat på rullande 12 månader. LTIFR är beräknad för hela Bolaget inklusive entreprenörer.

Guldpriset och valutakursen EURUSD

Guldpriset var vid slutet av 2017 1 296 USD/oz, en ökning med 12 procent från föregående års 1 159 USD/oz (enligt LBMA 29 december). Det genomsnittliga guldpriset under år 2017 var 1 260 USD/oz (1 248) eller 1 procent högre än under föregående år.

Guldpriset i EUR var i genomsnitt 1 127 EUR/oz (1 115), dvs. en liknande ökning med 1 procent jämfört med året innan. Den positiva utvecklingen av guldpriset i dollar motverkades i stor utsträckning av en stark ökning av EUR-kursen mot USD från 1,05 vid början av året till 1,20 vid slutet av året.

Endomines guldproduktion sker i Finland och i princip samtliga produktionskostnader är i euro. Därmed har valutakursen EURUSD en stor betydelse för intäkterna och lönsamheten för Bolagets verksamhet i Finland. En starkare euro jämfört med den amerikanska dollarn har en negativ effekt på intäkterna.

Kommentarer till det finansiella resultatet

Resultat

Totala intäkter inklusive lagerförändringar uppgick under året till 122,6 MSEK (101,1). Nettoomsättningen uppgick till 121,0 MSEK (101,1), en ökning med 19,9 MSEK eller 20 %. Levererat gulddinnehåll ökade med 22 % och uppgick till 395,5 kg (323,4), vilket motsvarade 12 715 oz (10 399). Det genomsnittliga guldpriset uppgick till 1 260 USD/oz (1 248) dvs. i nivå med föregående år.

Rörelseresultatet före av- och nedskrivningar (EBITDA) uppgick till -5,7 MSEK (-9,2) en förbättring med 3,5 MSEK. Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick till totalt 59,1 MSEK (95,4) varav avskrivningar 36,1 MSEK (38,9) och nedskrivningar 23,0 MSEK (56,5).

Nedskrivningarna om 23,0 MSEK hänförde sig till byggnader med 11,7 MSEK (12,6) och maskiner med 11,3 MSEK (18,7) i enlighet med resultatet från nedskrivningstester. Inga nedskrivningar på gruvan har gjorts under 2017 jämfört med 25,3 MSEK under 2016.

Koncernens rörelsekostnader uppgick till 128,3 MSEK (110,3) och ökade med 16 %. Rörelsekostnaderna vid Pampalogruvan uppgick till 70 EUR (68) per anrikat malmt. Tonnaget uppgick till 165 539 ton (150 917), dvs. +10 %. Cash Cost uppgick till 1 165 USD/oz (1 194).

Rörelseresultatet uppgick till -64,8 MSEK (-103,1). Finansnettot uppgick till -4,5 MSEK (-1,5), varav räntekostnader netto -6,1 MSEK (-4,5) och valutakursdifferenser 1,6 MSEK (3,0). Valutakursdiffe-

renserna i koncernen hänför sig nästan enbart till moderbolaget. Kronan försvagades mot euron under 2017.

Periodens resultat efter skatt uppgick till -69,3 MSEK (-125,0), varav inkomstskatter 0,0 MSEK (-20,3). Skattekostnaden 2016 avsåg en korrigering av koncernens uppskjutna skattefordringar från tidigare år.

Resultatet per aktie blev -6,60 SEK (-12,49).

Investeringar

Investeringarna i materiella och immateriella anläggningstillgångar uppgick till 14,2 MSEK (38,4), varav utveckling av Pampalogruvan 12,3 MSEK (32,9) och regional prospektering mm 1,9 MSEK (5,5). Fördjupningen av snedbanan mellan +655 och +755 meter blev klar under första kvartalet 2017. Inga investeringar i snedbanan gjordes efter det, vilket är den främsta anledningen till minskade investeringar i Pampalogruvan jämfört med föregående år.

Finansiella anläggningstillgångar minskade med 1,9 MSEK under 2017 medan de ökade under jämförelseåret med 1,9 MSEK. Pantsatta likvida medel avseende miljörelaterade eventuella förpliktelser var anledningen till förändringarna.

Kassaflöde och finansiering

Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital uppgick till - 8,0 MSEK (- 13,2) under 2017. Rörelsekapitalet minskade med 9,0 MSEK (-0,4). Kassaflödet efter investeringar förbättrades med 42,5 MSEK till -11,3 MSEK (-53,8). Under 2017 var låneamorteringarna 2,4 MSEK (3,8) och avsåg enbart finansiell leasing. Emissionen gav under föregående år ett tillskott om 66,6 MSEK. Total uppgick kassaflödet från finansiering till -2,4 MSEK (62,9).

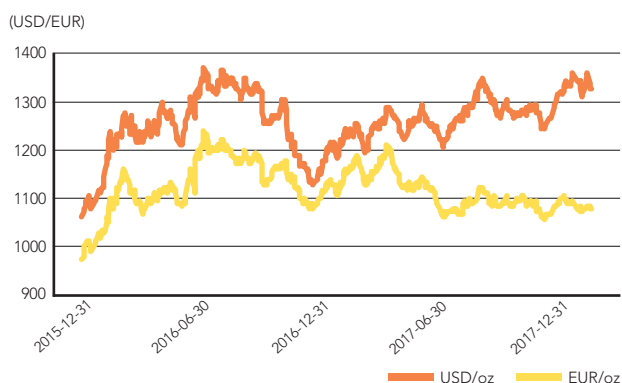
Under året erhöll Endomines s.k. waivers för rapporterade brister enligt villkoren i banklånen, se vidare i noten Upplåning. Banklånen uppgick den 31 december 2017 till 74,8 MSEK (72,6).

Finansiell ställning

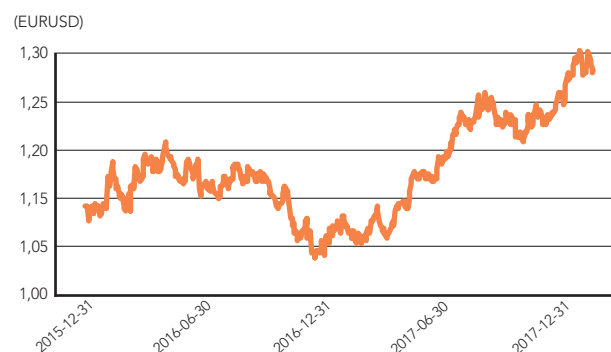
Den 31 december 2017 var Endomines nettoskuld 67,7 MSEK (54,1) MSEK. Eget kapital uppgick till 45,4 MSEK (114,5). Nettoskuldssättningsgraden ökade till 149 % (47) vid utgången av 2017 främst till följd av årets nettoresultat men även minskade likvida medel.

Balansomslutningen uppgick vid slutet av året till 160,6 MSEK (222,1), soliditeten minskade till 28 % (52). Sysselsatt kapital var 128,9 MSEK (198,1).

Guldprisutvecklingen under perioden 2016–2017

Valutautvecklingen under perioden 2016–2017

Finansiella nyckeltal – koncernen

MSEK om ej annat anges	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Helår 2017	Helår 2016	Helår +/-
Intäkter	33,5	33,9	26,7	28,5	122,6	101,1	21,5
Kostnader	-34,8	-33,4	-25,6	-34,5	-128,3	-110,3	-18,0
EBITDA	-1,3	0,5	1,1	-5,9	-5,7	-9,2	3,5
Av- och nedskrivningar	-9,6	-9,8	-7,7	-32,0	-59,1	-95,4	36,3
Rörelseresultat	-10,9	-9,3	-6,6	-37,9	-64,8	-103,1	38,3
Periodens resultat	-12,2	-9,8	-8,3	-38,9	-69,3	-125,0	55,7
Resultat per aktie (SEK)	-1,16	-0,93	-0,79	-3,71	-6,60	-12,49	5,90
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-3,0	-2,4	2,9	3,4	1,0	-13,6	14,6
Investeringar	-7,8	-2,8	-1,1	-0,6	-12,3	-40,3	28,0
Finansiering	-0,7	-0,5	-0,3	-1,0	-2,4	62,8	-65,2
Summa kassaflöde	-11,5	-5,6	1,6	1,8	-13,7	9,0	-22,7
Likvida medel vid slutet av perioden	17,9	12,4	13,8	15,8	15,8	29,4	-13,6
Personalantal, vid slutet av perioden	43	43	42	40	40	44	-4

Moderbolagets finansiella utveckling

Moderbolagets verksamhet har främst ett administrativt syfte. Kostnaderna hänför sig främst till kapitalanskaffning och finansiering av dotterbolag, noteringskostnader i både Sverige och Finland, IR-verksamhet, styrelse och ledning, revision och tidvis diverse projekt. Mellan koncernbolagen sker debitering av interna tjänster, som under 2017 uppgick till 0,4 MSEK (0,6).

Moderbolagets rörelsekostnader uppgick till 11,4 MSEK (8,1), en ökning med 3,3 MSEK eller 41 %. Övriga externa kostnader uppgick till 6,8 MSEK (4,4) och inkluderar kostnaden för koncernens VD. Från maj 2017 bär moderbolaget hela kostnaden för koncernens VD, vilket medförde ökade kostnader under 2017. Personalkostnaderna uppgick till 4,6 MSEK (3,8), varav kostnaden för styrelsearvodet inklusive arbetsgivaravgifter uppgick till 1,3 MSEK (1,2) och övriga personalkostnader till 3,3 MSEK (2,6). Kostnader för bl.a. reserverade avgångsvederlag medförde ökade personalkostnaderna jämfört med 2016.

Likvida medel uppgick den 31 december 2017 till 1,5 MSEK (19,7). Kassaflödet uppgick till totalt -18,2 MSEK, varav ovillkorade aktieägartillskott till dotterbolaget Endomines Oy var 9,6 MSEK och övrigt kassaflöde till -8,6 MSEK netto. Eget kapital uppgick vid årets slut till 174,2 MSEK (226,6), varav aktiekapital 262,2 MSEK (262,2).

I övrigt hänvisas till moderbolagets resultat- och balansräkningar.

Känslighetsanalys

Koncernens intäkter för guld är i amerikanska dollar och kostnaderna för guldproduktion är i huvudsak i euro. Intäkterna i euro är därmed känsliga för både guldpriset och valutakursen mellan dollar och euro. En känslighetsanalys utgående från ett balansräkningsperspektiv lämnas i not [29].

Övriga uppgifter**Risker i Endomines verksamhet**

Till gruv- och prospekteringsbolags verksamhet hör olika tekniska, affärsmässiga och finansiella risker. Olika omständigheter kan försena eller förhindra exploatering av en förekomst. Bolagets ledning arbetar kontinuerligt med riskidentifiering och riskbedömning samt hantering av dessa. Finansiell riskhantering beskrivs närmare i not 3 till denna årsredovisning.

Närståendetransaktioner

Med närståendetransaktioner avses transaktioner med ledande befattningshavare antingen direkt eller via ett bolag som kontrolleras av ledande befattningshavare (inkl. styrelseledamot). Inga närståendetransaktioner utöver styrelsearvodet finns att rapportera.

Avtal

Inget av Bolagets nuvarande låneavtal innehåller klausuler om uppsägning vid ägarförändringar avseende moderbolaget.

STÖRSTA ÄGARE 28-feb-18	Antal aktier	%
EUROCLEAR FINLAND (handlas vid Nasdaq Helsinki)	8 116 966	25,80
SVENSKA HANDELSBANKEN MARKETS	7 496 212	23,83
NORDEA BANK AB(PUBL), NORDEA BANK FINLAND ABP	4 883 915	15,52
LAGO KAPITAL OY	957 306	3,04
FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET, AVANZA PENSION	873 373	2,78
AKTIA BANK ABP	780 000	2,48
ÅLANDSBANKEN AB, W8IMY	746 815	2,38
HANDELS & INDUSTRI AB UNIVERSAL	685 298	2,18
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN S.A., W8IMY	396 000	1,26
WIP HAKKAPELIITAT SIIJOITUSRAHASTO	360 000	1,14
NORDNET PENSIONS FÖRSÄKRING AB	345 226	1,10
ÅLANDSBANKEN I ÄGARES STÄLLE	327 815	1,04
OY Q & A CONSULTING AB	300 003	0,95
*NEZ-INVEST AB	180 000	0,57
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN AB	150 000	0,48
VON KANTZOW, NADESCHDA MARIA	121 863	0,39
HANDELSBANKEN SVERIGEFOND INDEX	108 852	0,35
SAMOURKASIDIS, THEODOROS	95 710	0,30
ERIKSSON, MATS	81 479	0,26
NORDICA LIFE70000907	74 600	0,24
BOBERG, CARL-MAGNUS	72 513	0,23
BÉEN, HENRIK OLOF	67 277	0,21
VON KANTZOW, GUSTAF	61 863	0,20
ABDULHADI, NAZIH IBRAHIM	60 000	0,19
VON KANTZOW, MARIA CHRISTINA WIVA	60 000	0,19
DELSUMMA	27 403 086	87,11
ÖVRIGA AKTIEÄGARE	4 055 739	12,89
TOTALT ANTAL AKTIER	31 458 825	100,00

* NEZ-INVEST AB närstående bolag till Endomines AB styrelseordförande Staffan Simberg

(källa: Euroclear Sweden)

Aktieinformation

Endomines aktie

Endomines AB är noterat på Nasdaq Stockholm och med en sekundärnotering på Nasdaq Helsinki. Handeln i Stockholm sker i svenska kronor och i Helsingfors i euro. Erik Penser Bankaktiebolag är bolagets likviditetsgarant i Stockholm och Helsingfors.

Aktieägare

Vid slutet av året uppgick antalet aktieägarposter i Bolagets officiella aktiebok till ca 2 500 st. En stor del av aktierna, mer än 60 procent, ägs av finska aktieägare som oftast ägs via förvaltare och således är det verkliga antalet aktieägare sannolikt betydligt högre.

De tre största aktieägarna per den 31 december 2017 framgår ur bolagsstyrningsrapporten. Efter företrädesemissionen som avslutades i februari 2018 tredubblades aktieantalet i bolaget. Vid slutet av februari uppgick således antalet aktie till 31 458 825. Kvotvärdet ändrades till 8 kr.

Förslag till beslut om riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för bolagsledningen

Endomines ska enligt riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare tillämpa marknadsmässiga ersättningsnivåer och anställningsvillkor för att kunna rekrytera och behålla en ledning med hög kompetens och kapacitet att nå uppställda mål, utformade för att främja Bolagets långsiktiga värdeskapande. Ersättningen ska utgöras av fast lön, rörlig ersättning, eventuella aktierelaterade incitamentsprogram, övriga förmåner samt pension. Den rörliga ersättningen ska utgå baserat på utfall i förhållande till tydligt uppställda mål och vara maximerad i förhållande till den fasta lönen som fastställts. Den ska aldrig kunna överstiga 40 procent av den fasta årslönen för den verkställande direktören och för övriga ledande befattningshavare aldrig överstiga 30 procent av den fasta årslönen.

Valberedning

Till valberedningen inför 2018 års årsstämma har utsetts följande ledamöter: Thomas Hoyer, (valberedningens ordförande), representerande WIP Hakkapeliitat, Lars Olof Nilsson, representerande Oy Q & A Consulting AB samt Staffan Simberg i egenskap av styrelseordförande i Endomines AB.

För vidare information, se hemsidan under avsnitt Bolagsstyrning/Valberedning.

Väsentliga händelser efter årets utgång

Extra bolagsstämma den 8 januari 2018 beslutade bland annat om

- En minskning av aktiekapitalet för förlusttäckning
- Att godkänna styrelsens beslut om företrädesemission om högst 189 MSEK
- Att bemyndiga styrelsen att till Joensuun Kauppa ja Kone Oy ("JKK") rikta en emission upp till ett belopp om cirka 36 MSEK (3,6 MEUR), som JKK är tänkt att ta över från bolagets nuvarande långgivare; och
- Godkänna att styrelsen avtalar om förvärv av samtliga aktier i TVL Gold 1 LLC, till en total köpeskillning om högst 34 miljoner USD (cirka 286 miljoner kronor)
- Att bemyndiga styrelsen att fram till nästa årsstämma, besluta om att ge ut ett konvertibelt lån om högst två tredjedelar till innehavaren av ovan nämnda köpeskillningsfordran

Aktieöverlåtelseavtal avseende förvärvet av samtliga aktier i TVL Gold ingicks den 10 januari 2018. Den totala köpeskillningen för TVL Gold är nu avtalad till 31,25 MUSD (~255 MSEK), varav en tredjedel betalas kontant och två tredjedelar att erläggas genom ett konvertibelt lån. Förvärvet slutfördes den 27 februari efter att alla överenskomna villkor uppfyllts. Endomines har betalat en 7 MUSD (~57 MSEK) kontantbetalning och utfärdat ett lån motsvarande 3,33 MUSD (~27 MSEK), och kommer därefter att utfärda ett konvertibelt lån motsvarande 20,67 MUSD (~169 MSEK) till säljaren som slutbetalning av tillgångsförvärvet.

Företrädesemissionen slutfördes med framgång och de slutliga resultaten meddelades den 1 februari 2018. Antalet aktier i Bolaget ökade från 10 486 275 till 31 458 825 och emissionen inbringade totalt 189 MSEK före emissionskostnader.

Omstrukturering av Endomines utestående banklån om ca 76 MSEK (7,6 MEUR) ägde rum den 14 februari 2018 genom en återbetalning om 20 MSEK (2,0 MEUR), nedskrivning om 20 MSEK (2,0 MEUR) och ett övertagande av resterande skuld från långgivarna om 36 MSEK (3,6 MEUR) av JKK. JKK skall konvertera sin fordran till i Endomines, som en följd av att förvärvet av TVL Gold genomförts.

Produktionsmål för år 2018

Endomines produktion förväntas under januari-september 2018 uppgå till mellan 250-300 kg guld. Produktionen under Q4 2018 förutsätter investering i snedbana som leder till Pampalomalmer-nas förlängningar mot djupet. Ett möjligt investeringsbeslut förväntas att fattas under det andra kvartalet 2018.

Framtida likviditetsutveckling

Genom den i februari 2018 slutförda framgångsrika företrädesemission om 189 miljoner kronor och elimineringen av samtliga banklån om ca 75 miljoner kronor har Bolaget en god likviditet och en finansiellt stark ställning inför framtiden.

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningsrapporten är en separat rapport, som bifogas från och med nästa sida.

Förslag till behandling av förlust

Till årsstämmans förfogande står i kronor:

Överkursfond	324 791 076
Balanserad förlust	-360 369 697
Årets resultat	-52 528 126
Summa	-88 106 747

Styrelsen föreslår att ingen utdelning lämnas för år 2017 samt att förlusten behandlas så att i ny räkning överförs 88 106 747 kronor.

Årsstämma 2018

Årsstämman kommer att hållas torsdagen den 19 april 2018 på Konferens Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57 A i Stockholm.

Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser, noter samt tillhörande kommentarer. Om inget annat anges är samtliga belopp i tusentals kronor (KSEK).

ENDOMINES BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT 2017

Denna bolagsstyrningsrapport, beskriver Endomines bolagsstyrning, innefattande ledning och förvaltning av Bolagets verksamhet samt den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Bolagsstyrningen i Endomines syftar till att skapa goda förutsättningar för en aktiv och ansvarstagande ägarroll, en lämplig ansvarsfördelning mellan de olika bolagsorganen samt god kommunikation gentemot Bolagets samtliga intressenter.

Svensk kod för bolagsstyrning

Bolagsstyrningen i Endomines utgår ifrån svensk lagstiftning, Svensk kod för Bolagsstyrning ("Koden"), NASDAQ OMX Stockholms regelverk för emittenter samt de interna instruktioner och policydokument som Bolaget upprättat och fastställt.

Endomines rapporterar inga avvikelser från Koden.

Aktiekapital och aktieägare

Endomines har ett aktiekapital om 262 156 875 kronor fördelat på 10 486 275 aktier och lika många röster. Antalet ägarposter med innehav över 500 aktier enligt den offentliga förvaltarförteckningen den 29 december 2017 uppgick till 513 stycken. En stor del av aktierna ägs via förvaltare. Ingen känd aktieägare äger mer än 10 procent av aktierna. De tre största ägarna, var för sig med nominellt över 10 procent av aktierna, företräder ett antal olika aktieägare som förvaltare. Aktier som är kontoförda hos Euroclear Finland avser aktier som är registrerade för handel på Nasdaq Helsinki, där Bolaget har en sidolisting.

	Antal aktier	Ägarandel (%)
SVENSKA HANDELSBANKEN MARKETS	2 558 000	24,39
EUROCLEAR FINLAND	2 116 604	20,66
NORDEA BANK FINLAND ABP	1 676 123	15,98

Aktuell information om aktieägarstrukturen i Endomines finns på Bolagets hemsida.

Bolagsstämma

I enlighet med aktiebolagslagen är bolagsstämman Bolagets högsta beslutsfattande organ. På bolagsstämman utövar aktieägarna sin rösträtt i nyckelfrågor, som bland annat fastställande av balans- och resultaträkningar, disposition av Bolagets resultat, beviljande av ansvarsfrihet för styrelse och VD, val av styrelseledamöter och revisorer samt ersättning till styrelse och revisorer. Utöver årsstämman kan extra bolagsstämmor hållas.

Kallelse till årsstämma och till extra bolagsstämma där fråga om ändring av bolagsordningen kommer att behandlas ska utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor innan stämman. Kallelse till annan extra bolagsstämma ska utfärdas tidigast sex och senast tre veckor innan stämman. I enlighet med bolagsordningen publiceras kallelse till årsstämma respektive extra bolagsstämma i Post- och Inrikes Tidningar samt på Bolagets webbplats. Att kallelse skett ska annonseras i Svenska Dagbladet.

Alla aktieägare som är direktregistrerade i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken fem arbetsdagar före bolagsstämman och som senast det datum och den tid som anges i kallelsen har meddelat Bolaget sin avsikt att delta (med eventuella biträden) har rätt att närvara vid bolagsstämman och rösta för sitt aktieinnehav.

Alla aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade hos Euroclear Finland Ab måste vara antecknade i den tillfälliga aktieägarförteckning som upprättas av Euroclear Finland Ab, och som

senast det datum och den tid som anges i kallelsen har meddelat Bolaget sin avsikt att delta (med eventuella biträden) har rätt att närvara vid bolagsstämman och rösta för sitt aktieinnehav.

Årsstämma 2017

Vid årsstämman den 20 april 2017 fattades bl. a följande beslut:

Disposition avseende Endomines AB:s (publ) resultat och ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.

Årsstämman beslutade att fastställa resultat- och balansräkningen för år 2016 för moderbolaget samt koncernen. Stämman beslutade att ingen utdelning skulle lämnas och att bolagets tillgängliga medel disponeras så att i ny räkning överförs -35 578 621 kronor. Stämman beslutade att bevilja styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för 2016 års förvaltning.

Styrelse

Stämman beslutade att styrelsen ska bestå av fem ledamöter. Staffan Simberg, Stefan Månsson, Rauno Pitkänen och Ann Zetterberg Littorin omvaldes som styrelseledamöter och Mikael Mattsson valdes som ny styrelseledamot. Därtill omvaldes Staffan Simberg till styrelsens ordförande.

Styrelsearvoden

Stämman beslutade vidare att arvode om 325 000 kronor ska utgå till styrelsens ordförande och att arvode ska utgå om 175 000 kronor till vardera styrelseledamot som inte är anställd i bolaget. Vidare beslutades att arvode för styrelseledamots arbete i av styrelsen inrättad ersättningskommitté, revisionskommitté och teknik- och säkerhetskommitté ska utgå med 25 000 kronor för varje sådan kommitté styrelseledamot arbetar i och att arvode till revisionskommitténs ordförande ska utgå med 50 000 kronor.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Stämman beslutade att godkänna styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Emissionsbemyndigande

Stämman beslutade att bemyndiga styrelsen att intill tiden för nästa årsstämma, vid ett eller flera tillfällen, mot kontant betalning, genom kvittning eller genom betalning med apport, fatta beslut om nyemission av aktier, teckningsoptioner och/eller konvertibler med eller utan avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt.

Årsstämma 2018

Årsstämma 2018 kommer att hållas torsdagen den 19 april 2018 i Konferens Spårvagnshallarna, Birger Jarlsgatan 57 A, 113 56 Stockholm. Mer information om årsstämman offentliggörs genom kallelse senast den 22 mars 2018.

Valberedning

Vid årsstämman 2017 fattades beslut om förfarandet vid tillsättningen av valberedningen inför 2018 års årsstämma. Valberedningens uppgift är bl.a. att inför beslut i kommande årsstämma lämna förslag på antal styrelseledamöter och kandidater samt arvoden till styrelse och revisorer. Förfarandet för tillsättande av valberedningen framgår nedan.

Valberedning ska bestå av tre ledamöter, av vilka två ska representera de större aktieägarna och den tredje ska vara styrelsens ordförande. Styrelsens ordförande ska under hösten 2017

kontakta de röstmässigt större aktieägarna per den 31 augusti 2017 för att en valberedning ska inrättas. De aktieägare som vid denna tidpunkt är de röstmässigt större ägarna har rätt att utse vardera en representant att, jämte styrelsens ordförande, utgöra valberedning för tiden intill dess att nästa årsstämma har hållits. Sammansättningen av valberedningen ska offentliggöras på Bolagets webbplats så snart den utsetts och senast sex månader före årsstämman.

Majoriteten av valberedningens ledamöter ska vara oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen och minst en av ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till Bolagets största aktieägare eller, om tillämpligt, grupp av aktieägare om dessa samverkar om Bolagets förvaltning. Verkställande direktören eller medlem i ledningsgruppen får inte vara ledamot i valberedningen och majoriteten av ledamöterna får inte vara styrelseledamöter.

Valberedningen utser inom sig en ordförande. Styrelsens ordförande ska inte vara valberedningens ordförande. Lämnar ledamot valberedningen innan dess arbete är slutfört ska, om så bedöms erforderligt, en ersättare utses av den aktieägare som representerats av den avgående ledamoten eller, om denne aktieägare inte längre tillhör de röstmässigt största aktieägarna, av den nye aktieägare som tillhör denna grupp. Om under valberedningens mandatperiod en eller flera av de aktieägare som representeras av ledamöter i valberedningen inte längre tillhör de röstmässigt större ägarna så ska ledamöter som representerar dessa aktieägare ställa sina platser till förfogande och den eller de aktieägare som tillkommit bland de till röstetalet större ägarna ska äga utse sin eller sina representanter. Om inte särskilda skäl föreligger ska dock inga förändringar ske i valberedningens sammansättning om endast marginella förändringar i aktieinnehav ägt rum eller om förändringen inträffar senare än två månader före bolagsstämma där fråga om förslag från valberedningen ska behandlas.

Valberedningens uppgift ska vara att inför bolagsstämma framlägga förslag avseende antal styrelseledamöter och kandidater att väljas av stämman, styrelse- och revisorsarvode, eventuell ersättning för kommittéarbete, styrelsens sammansättning, styrelseordförande, ordförande på bolagsstämma, beslut om valberedning samt, i förekommande fall, val av revisorer.

Valberedning 2017

Till valberedningen inför 2018 års årsstämma har utsetts följande ledamöter: Thomas Hoyer, (valberedningens ordförande), representerande WIP Hakkapeliitat, Lars Olof Nilsson, representerande Oy Q & A Consulting AB samt Staffan Simberg i egenskap av styrelseordförande i Endomines AB.

Styrelsen

Styrelsen sammanträder minst sex gånger per år. Styrelsen i Endomines ska enligt bolagsordningen bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter med högst fyra suppleanter. Styrelseledamöter utses för högst ett år i taget. Bolagets verkställande direktör är inte ledamot av styrelsen. Endomines styrelse består av fyra ledamöter. Advokatfirman Snellmans Anna Green Jensen har varit utsedd till styrelsens sekreterare vid de flesta av årets möten.

Styrelsens ansvar omfattar bl.a. att svara för Bolagets organisation och förvaltning av Bolagets angelägenheter, att se till att Bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och Bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt samt att fortlöpande bedöma Bolagets och koncernens ekonomiska situation. Styrelsen är ansvarig inför aktieägarna för organisation och ledning av Bolaget.

Styrelsen ska fastställa en arbetsordning för styrelsen och en instruktion för verkställande direktören. Det är också styrelsen som fattar beslut om ändringar av beslutad arbetsordning för styrelsen respektive instruktion för verkställande direktören.

Styrelsens oberoende

Samtliga styrelseledamöter är oberoende i förhållande till Bolaget, bolagsledningen samt till Bolagets större aktieägare.

Kommittéer

Styrelsen har inom sig upprättat tre kommittéer: ersättningskommittén, revisionskommittén samt kommittén för Teknik, Miljö och Säkerhet, med ansvar för att bereda frågor inom respektive ansvarsområde.

Ersättningskommitté

Ersättningskommittén ska bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för Bolagets verkställande direktör och ledande befattningshavare. Ersättningskommitténs uppgifter omfattar särskilt att inför styrelsens beslut bereda frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för bolagsledningen. Ersättningskommittén består av Staffan Simberg, som ordförande, och Rauno Pitkänen. Ersättningskommittén sammanträdde 2 gånger under 2017.

Revisionskommitté

Revisionskommittén ska svara för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra Bolagets finansiella rapportering, interna kontroll och riskhantering. Vidare ska revisionskommittén hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, fortlöpande träffa Bolagets revisor, granska

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING OCH NÄRVARO KALENDERÅRET 2017	Invalid	Styrelse	Revisions- kommitté	Ersättnings- kommitté	Teknik, Miljö och säkerhet	Oberoende
Staffan Simberg	2011	18		2		Ja
Rauno Pitkänen	2010	18		2	1	Ja
Ann Zetterberg Littorin	2015	18	4			Ja
Stefan Månsson*	2013	12	3		1	Ja
Michael Mattsson**	2017	15	3			Ja
Totalt max. antal möten		18	4	2	1	

* Avgick från styrelsen på egen begäran den 20 november 2017.

** Invalid i styrelsen från årsstämman den 20 april 2017.

revisorns opartiskhet, utvärdera revisionsinsatsen, biträda valberedningen vid framtagandet av förslag till revisor och arvodering av denne.

Endomines revisionskommitté bestod av Ann Zetterberg-Littorin (ordförande), Michael Mattsson och Stefan Månsson. I och med att Stefan Månsson avgick från styrelsen den 20 november 2017 bestod revisionskommittén enbart av de två förstnämnda ledamöterna. Under 2017 sammanträdde revisionskommittén 4 gånger.

Kommittén för Teknik, Miljö och Säkerhet

Kommittén för Teknik, Miljö och Säkerhet, med Rauno Pitkänen som ordförande, ska tillsammans med Bolagets ledning gå igenom prospekterings- och borrarplaner samt allmänt vara rådgivare i frågor om teknik, arbetsmiljö, hälsa och säkerhet. Kommittén har haft ett protokollfört möte under 2017 och ett antal frågor, såsom alternativa produktionsplaneringar för 2018 bereddades löpande tillsammans med bolagsledningen inför styrelsemötena. Kommittén har därtöver besökt Pampalogruvan flera gånger under 2017. I oktober besökte Rauno Pitkänen tillsammans med VD de potentiella förvärven av gruvorna i Idaho. Kommittén består av Rauno Pitkänen och fram till 20 november 2017 av Stefan Månsson.

Styrelsens arbete under 2017

Styrelsen har under kalenderåret 2017 haft 18 styrelsemöten.

För att styrelsen skall få inblick i verksamheten besöker styrelsen alltid minst en gång per år Pampalogruvan. Under 2017 skede detta i augusti.

De ordinarie mötena ska behandla verkställande direktörens rapport om verksamheten avseende bl.a. ekonomisk och finansiell ställning, säkerhet, produktion och utveckling av verksamheten. Förutom detta görs genomgång av kvartals-, delårs- och årsbokslut. Dessutom har styrelsen under året bl.a. behandlat frågor om:

- **Februari:** Värdering av anläggningstillgångar, rekryteringsfrågor, bokslutskommuniké
- **Mars:** Rekrytering av ny VD, ärenden vid årsstämma, kallelse
- **April:** Likviditetsfrågor, konstituerande styrelsemöte efter årsstämma 2017 med arbetsordningar för styrelse och kommittéer, inval av kommittéledamöter, VD instruktioner, mötesscheman 2017, firmateckning samt attestordning, Kvartalsrapport
- **Maj:** Likviditetsfrågor, arbetsbefrielse för tidigare VD, ny styrelseportal
- **Juni:** Förlängt avtal med Boliden
- **Augusti:** Strategifrågor, likviditetsfrågor, prognoser och alternativa scenarion, Kvartalsrapport
- **September:** Strategiska alternativ, val av finansiell och juridisk rådgivare
- **Oktober:** Strategiska alternativ, potentiella förvärv, rekrytering av ny CFO
- **November:** Strategiska alternativ, potentiella förvärv, Q3-rapport, nyemission
- **December:** Emissionsplanering, potentiella förvärv, finansiering av dotterbolag

Styrelsen har under året genomfört en utvärdering av sitt arbete under ledning av ordföranden. Utvärderingen har säkerställt att Kodens grundintentioner följts och utfallet har redovisats i valberedningen av styrelsens ordförande.

Verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare

Den verkställande direktören är ansvarig inför styrelsen och ska leda och utveckla Bolaget samt ansvara för den löpande förvaltningen av Bolagets angelägenheter. Hen ska inom ramen för aktiebolagslagen och av styrelsen fastställd affärsplan, budget och VD-instruktionen samt övriga riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar, fatta de beslut som krävs för rörelsens utveckling. Den verkställande direktören ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att Bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen sköts på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören och styrelsen i Endomines har utarbetat en instruktion avseende verkställande direktörens arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet. Instruktionen för den verkställande direktören fastställs årligen vid det styrelsemöte som närmast följer efter respektive årsstämma.

Ersättningar

Principer och riktlinjer

Bolagsstämman beslutar om arvode till styrelsen. Styrelsearvode utgår inte för styrelseuppdrag i dotterbolag. Om styrelseledamot är anställd i Endomines ska denne inte erhålla någon särskild ersättning för styrelsearbete. Verkställande direktörens och ledande befattningshavares löner fastställs av styrelsen efter att ha föreslagits av ersättningskommittén. Bolaget har även beslutat om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, vilka redogörs för nedan.

Ersättningar till styrelsen

Arvode till styrelsen, inklusive arvoden för kommittéarbete, uppgick under 2017 till totalt 1 187 KSEK, fördelat inom styrelsen enligt vad som framgår av not 6 i Årsredovisning 2017. Om beslutade arvoden till styrelsen, se ovan under avsnitt Årsstämma 2017.

Styrelseledamot ska, om skattemässiga förutsättningar finns för fakturering, samt under förutsättning att det är kostnadsneutralt för Endomines, ges möjlighet att fakturera styrelsearvodet. Om styrelseledamot fakturerar styrelsearvode via bolag ska arvodet justeras för sociala avgifter och mervärdesskatt enligt lag så att kostnadsneutralitet uppnås för Endomines.

Den 20 juni 2017 kom HFD med en dom som föranledde att Skatteverket ändrat sitt ställningstagande om huruvida det är möjligt för en styrelseledamot att fakturera styrelsearvodet via bolag. Med hänsyn till denna tolkning har samtliga styrelsearvoden till svenska ledamöter betalats ut direkt till ledamoten.

Ersättning till ledande befattningshavare

Totala ersättningar till de ledande befattningshavarna Saila Mietinen-Lähde, Markus Ekberg, Börje Lindén och Seppo Tuovinen under 2017 uppgick till 7 334 KSEK, varav 3 233 KSEK avsåg ersättning till verkställande direktören i Endomines AB. Ersättningar inkluderar grundlön, bonus, övriga förmåner och pensionskostnader. Övriga förmåner avser främst tjänstebil och telefon. Ersättningarna fördelade per ledande befattningshavare framgår av not 6 i Årsredovisning 2017.

Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare består av grundlön, rörlig ersättning, andra förmåner och pension. Grundlönen, som ligger till grund för den totala ersättningen, skall vara proportionerlig mot befattningshavarens ansvar och befogenheter.

Aktie- och aktierelaterade incitamentsprogram

Inga gällande incitamentprogram finns för närvarande.

Revision

Revisorn ska granska Bolagets årsredovisning och räkenskaper samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning. Efter varje räkenskapsår ska revisorn lämna en revisionsberättelse och en koncernrevisionsberättelse till årsstämman.

Revisor utses av årsstämman vart fjärde år. Ordinarie revisor i Endomines AB sedan extra bolagsstämma den 16 december 2005 är revisionsbolaget PricewaterhouseCoopers AB, Torsgatan 21, 113 97 Stockholm. Auktoriserad revisor Martin Johansson är från årsstämman 2013 huvudansvarig revisor. PricewaterhouseCoopers AB omvaldes till revisor senast vid årsstämma 2014 för tiden intill slutet av årsstämman 2018. Revisor i Kalvinit Oy och i Endomines Oy är sedan 2009 PricewaterhouseCoopers Oy med Ylva Mikaela Eriksson som registrerad ansvarig revisor.

Under året deltog revisor Martin Johansson på ett av styrelsemötena, dvs. bokslutsmötet. Revisorn närvarade även vid två av årets fyra revisionskommittémöten. Ingen av dessa möten hölls utan bolagets ledning.

Ersättning till Endomineskoncernens revisorer utgår enligt godkänd löpande räkning. Under 2017 utgick ersättning till Endomines AB:s revisor PricewaterhouseCoopers AB med 463 KSEK, varav 58 KSEK avsåg andra uppdrag än revisionsuppdrag och till de finska dotterbolagens revisor PricewaterhouseCoopers Oy med 218 KSEK, varav 6 KSEK avsåg andra uppdrag än revisionsuppdrag.

Finansiell rapportering och intern kontroll

I enlighet med gällande lagstiftning och borsregler samt andra vid var tid tillämpliga regelverk eftersträvar Bolaget att regelbundet tillhandahålla korrekt, tillförlitlig och aktuell finansiell information. Den finansiella informationen publiceras regelbundet i form av:

- Årsredovisning
- Delårsrapporter
- Pressmeddelanden innehållande nyheter och väsentliga händelser som kan påverka borskursen

Styrelsen och den verkställande direktören har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Styrelsen ansvarar för att dokumentera hur kvaliteten i Bolagets finansiella rapportering säkerställs samt hur Bolaget kommunicerar med sin revisor. Styrelsen har även utsett en revisionskommitté, vars ansvar bland annat är att övervaka den finansiella rapporteringen, den interna kontrollen och arbetet med de externa revisorerna.

Intern kontroll av den finansiella rapporteringen inom Endomines är utformad för att uppnå en hög tillförlitlighet i den externa rapporteringen. Inom Endomines är intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen bl.a. inriktad mot att säkerställa en effektiv och tillförlitlig hantering och redovisning av inköp och försäljning, övrig intäktsredovisning samt redovisning av Bolagets finansiering.

Kontrollmiljön inom Endomines utgör ramen för den inriktning och kultur som Bolagets styrelse och ledning kommunicerar ut i organisationen. Intern styrning och kontroll i enlighet med vederbörande ramverk är ett prioriterat område inom ledningsarbetet. Endomines styrelse och ledning definierar och utformar beslutsvägar, befogenheter och ansvar som är tydligt definierade och kommunicerade i organisationen. Bolagets styrelse strävar också efter att säkerställa att styrande dokument, såsom interna policys

och riktlinjer, omfattar identifierade väsentliga områden och att dessa ger rätt vägledning i arbetet för olika befattningshavare inom Bolaget.

Styrelsens rapport om intern kontroll

Denna rapport avser främst den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Den interna kontrollen i Endomines syftar till att ge rimlig säkerhet att företaget tillgångar skyddas, att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och i enlighet med god redovisningssed, lagar och förordningar.

Strukturen för intern kontroll och kontrollåtgärder är utformade för att uppfylla kraven på en reglerad marknad med hänsyn tagen till storlek och grad av komplexitet i verksamheten.

Endomines använder COSOs ramverk för intern kontroll när beskrivning och utvärdering av den interna kontrollen görs.

Kontrollmiljön

Kontrollmiljön består av värderingarna och kulturen i Bolaget. Endomines har en samlad verksamhet och platt organisation där alla från styrelsen genom företagsledning till personal deltar praktiskt i verksamheten och dess aktiviteter. Styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen. Styrelsen har fastställt en arbetsordning för sitt arbete och dessutom tillsatt en revisionskommitté. Revisionskommitténs roll som styrelsen organ är att ansvara för tillsyn över den finansiella rapporteringen, den interna kontrollen samt arbetet med de externa revisorerna.

Endomines har en uppsättning regler och förfaranden för ekonomisk rapportering inklusive en ekonomi- och administrationshandbok. Handboken består bl.a. av redovisningsprinciper, finanspolicy, inköpsrutiner och rapporteringsförfaranden. Dessutom ingår delegering av befogenheter och regler för godkännande av transaktioner inom företaget och med externa parter.

Riskbedömning

Endomines står inför ett antal risker och osäkerheter som negativt kan komma att påverka Bolagets förmåga att fullfölja sina prospekterings- och utvecklingsplaner samt att framgångsrikt bryta och förädla malm. Riskerna omfattar bl.a. mineralreservernas storlek, förutsättningar för brytning och förädling av malmen, bedömd utvecklingspotential, prospektering, gruvtillgångarnas värdering, miljötillstånd och miljökostnader, förordningar och lagar samt olika risker av finansiell karaktär. En mer utförlig riskutvärdering och dokumentation finns tillgängligt i förvaltningsberättelsen för år 2016.

Risker avseende den finansiella rapporteringens tillförlitlighet är få och lätta att överblicka på grund av den begränsade storleken på verksamheten, typen av tillgångar, litet antal system och praktisk medverkan av ledningen i alla affärstransaktioner. Dessa risker dokumenteras och utvärderas av ledningen.

Kontrollaktiviteter

Ledning har, i ett sammanfattande dokument som upprätthålls av CFO, dokumenterat och utvärderat de kontroller som är kopplad till de risker som finns med en otillförlitlig redovisning. Kontrollaktiviteterna är utformade för att förhindra och upptäcka fel och/eller bedrägerier på ett sätt och i en omfattning som motsvarar storleken och komplexiteten i verksamheten.

Kontrollerna inkluderar etablerade redovisningsprinciper, processkontroller och avstämningar, regler för godkännande av transaktioner, begränsning av rättigheter i system och analytiska förfaranden för alla finansiella poster. Övåntade avvikelser följs upp av CFO.

Endomines har ett kontrakt med en välkänd tjänsteleverantör, Azets (tidigare namn Visma), att tillhandahålla redovisningstjänster för den finska delen av verksamheten, vilket är där de flesta av de finansiella transaktionerna förekommer. Tjänsterna inkluderar bokföring, leverantörsreskontra, löner och relaterade kontroller som kontoavstämningar och kontroller mot lag och förordningar.

Information och kommunikation

Förutom att Bolaget följer branschpraxis, lagar och förordningar, följer Endomines följande principer för informationsgivning:

- seriositet och ärlighet
- tydligt förmedla företagets grundläggande värderingar och agenda
- öppenhet och likabehandling för att främja företagets utveckling och investerarkontakter

Endomines har en kommunikationspolicy som fastställer principer och regler för hur företaget kommunicerar med sina aktieägare och andra intressenter. Pressmeddelanden, kvartals- och bokslutsrapporter publiceras på Bolagets hemsida www.endomines.com. Rapporteringspaket inklusive finansiella rapporter levereras till styrelsen varje månad. Till följd av Bolagets storlek är kommunikationen mycket nära mellan styrelsen, företagsledningen och verksamheten i övrigt.

Övervakning

Bevakningen av finansiella resultat och ställning är noga på flera nivåer. För de operativa enheterna analyseras resultat på en detaljerad nivå och rapporteras till koncernens CFO. Revisionskommittén reviderar de finansiella rapporter innan de godkänns av styrelsen. Kommittén för säkerhet, miljö och teknik reviderar pressmeddelanden och information avseende tekniska data (mineralreserver, mineraltillgångar, resultat från prospektering och kärnbronning etc.).

Revisionskommittén och styrelsen för diskussioner med den externa revisorn för att bland annat erhålla information om revisorns arbete indikerar eventuella brister i den finansiella rapporteringen eller i den interna kontrollen.

Endomines har en enkel både juridisk och operativ struktur. Förvaltningen har dessutom en nära, "hands-on", övervakning av alla betydande verksamheter på olika nivåer i företaget. Därför anser styrelsen inte att en separat internkontrollfunktion eller intern revision är nödvändig.

STYRELSE OCH VD

Samtliga styrelseledamöter är oberoende från bolaget och bolagsledningen samt oberoende av större ägare. Innehav i Endomines AB avser antingen direkt-ägande eller innehav via bolag per den 29 december 2017.

Staffan Simberg (f. 1949)

Styrelseordförande sedan april 2013, styrelseledamot sedan 2011. Ordförande i ersättningskommittén och ledamot i valberedningen.

Utbildning: Studier vid Helsingfors Tekniska Universitet. MBA, IMD, Genève.

Andra pågående uppdrag: Styrelseordförande i NEZ-Invest Ab och Simberg & Partners Ab samt Styrelseledamot i Bittium Oyj och Oriola-KD Oyj.

Innehav i Endomines AB: 180 000 aktier.

Erfarenhet: 20 års erfarenhet från Nokia Corporation. Styrelseordförande i Svensk Linjebesiktning AB. Styrelseledamot i Nordic Vehicle Conversion AB, Elektrobot Oyj, Elektrobot Technologies Oy och Silva Group AB. Medlem av Advisory Board i Landis & Gyr AG. Rådgivare i Valmet Automotive Oy.

Rauno Pitkänen (f. 1950)

Styrelseledamot sedan 2011. Ordförande för kommittén för teknik, miljö och säkerhet samt ledamot i ersättningskommittén.

Utbildning: Master of Science, Mining Engineering vid Helsingfors Tekniska högskola (nuvarande Aaltouniversitetet)

Andra pågående uppdrag: –

Innehav i Endomines AB: 221 aktier

Erfarenhet: Ledande befattningar inom Sandvik Mining and Construction, Outokumpu Group och Tara Mines Ltd.

Ann Zetterberg Littorin (f. 1967)

Styrelseledamot sedan 2015.

Ordförande i revisionskommittén

Utbildning: Ekonomiekandidatexamen vid Stockholms Universitet.

Andra pågående uppdrag: Styrelseledamot i Hagra Equity AB och Potros Import AB samt ekonomichef i Brighter AB.

Innehav i Endomines AB: 2 400 aktier

Erfarenhet: Ekonomichefsbefattningar bl.a. inom Private Equity verksamheter

Michael Mattsson (f. 1973)

Styrelseledamot sedan 2017. Ledamot i revisionskommittén

Utbildning: Master of Science inom finans vid Handelshögskolan i Stockholm.

Andra pågående uppdrag: Styrelseordförande i Copperstone Resources AB (Publ), Copperstone Skellefteå AB, Kopparberg Mining Exploration AB, Argo AB och Svenska Pannkakshuset AB.

Innehav i Endomines AB: 8 000 aktier

Erfarenhet: Professionell investerare och entreprenör (2013– Svenska Pannkakshuset AB, 2006–2010 Åre Skilodge AB), företagsöverlåtelse (M&A) under 1990–2000-talen på Enskilda Securities/ Blackstone Group i New York, Enskilda Securities Corporate Finance i Stockholm samt Kaupthing Fonder, Investment Banking & Affärsutveckling i Stockholm

Saila Miettinen-Lähde (f. 1962)

VD i Endomines AB sedan 2017.

Anställd sedan: 2017

Utbildning: Civilingenjörsexamen vid Tampere tekniska universitet, MBA-studier vid Helsingfors tekniska högskola (nuvarande Aaltouniversitetet)

Innehav i Endomines AB: 15 000 aktier

Erfarenhet: Styrelseledamot i Outokumpu Oyj, LeaseGreen Group Oyj, Rautaruukki Oyj, Biohit Oyj och Valuecode Oyj, ekonomichef i F-Secure Oyj, ekonomichef och tillförordnad verkställande direktör i Talvivaara Mining Company Plc

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

KSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	5	121 009	101 059
Förändring av lager av färdiga varor och produkter i arbete		1 223	-938
Övriga intäkter		388	1 016
Summa intäkter	5	122 620	101 137
Råvaror och förnödenheter		-24 441	-19 882
Kostnader för ersättningar till anställda	6	-31 133	-28 476
Övriga kostnader	7	-72 751	-61 951
EBITDA		-5 705	-9 172
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-59 061	-95 446
Orealiserat och realiserat resultat på säkringsinstrument		-	1 473
Rörelseresultat		-64 766	-103 145
Finansiella intäkter	9	1 646	2 993
Finansiella kostnader	9	-6 132	-4 534
Finansiella poster - netto		-4 486	-1 541
Resultat före skatt		-69 252	-104 686
Inkomstskatt	10	-	-20 335
Årets resultat		-69 252	-125 021
Övrigt totalresultat som senare kan omklassificeras till resultaträkningen			
Valutakursdifferenser		97	4 322
Övrigt totalresultat för perioden, netto efter skatt		97	4 322
Summa totalresultat för året		-69 155	-120 699
Årets resultat hänförligt till:			
Moderföretages aktieägare		-69 252	-125 021
Summa totalresultat hänförligt till:			
Moderföretages aktieägare		-69 155	-120 699
Resultat per aktier, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare			
Resultat per aktie före och efter utspädning	27	-6,60	-12,49
Totalresultat per aktie före och efter utspädning	27	-6,59	-12,06

KONCERNENS BALANSRÄKNING

KSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	11	63 062	59 416
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	11	10 879	27 144
Maskiner	11	14 948	31 793
Gruvor	11	36 410	45 655
		62 238	104 592
Finansiella anläggningstillgångar	14	5 171	6 936
Summa anläggningstillgångar		130 471	170 944
Omsättningstillgångar			
Varulager	16	2 181	861
Kundfordringar		7	143
Övriga fordringar	17	2 500	2 035
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	9 589	18 668
Likvida medel	19	15 813	29 440
Summa omsättningstillgångar		30 090	51 147
SUMMA TILLGÅNGAR		160 561	222 091
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Kapital och reserver som kan hänföras till moderföretagets ägare</i>			
Aktiekapital		262 157	262 157
Övrigt tillskjutet kapital		343 873	343 873
Reserver		5 407	5 310
Balanserade vinstmedel		-566 056	-496 804
Summa eget kapital	20	45 381	114 536
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Upplåning	21	75 917	79 439
Övriga avsättningar	22	7 724	2 142
Summa långfristiga skulder		83 641	81 581
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Upplåning	21	7 641	4 122
Övriga avsättningar	22	384	-
Leverantörsskulder		11 630	15 612
Övriga skulder		4 491	792
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	7 392	5 448
Summa kortfristiga skulder		31 538	25 974
Summa skulder		115 179	107 555
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		160 560	222 091

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

KSEK	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 1 januari 2016	262 157	277 239	988	-371 783	168 601
Totalresultat					
Årets resultat	-	-	-	-125 021	-125 021
Övrigt totalresultat för året	-	-	4 322	-	4 322
Summa övrigt totalresultat	-	-	4 322	-125 021	-120 699
Transaktioner med aktieägare					
Nyemission, kontantemission	70 782				70 782
Nyemissionskostnader		-4 148			-4 148
Sänkning av aktiens kvotvärde	-196 618	196 618			-
Personaloptionsprogram					-
Överföring till aktiekapital	125 836	-125 836			-
Summa transaktioner med aktieägare	-	66 634	-	-	66 634
Summa eget kapital 31 december 2016 och Ingående balans 1 januari 2017	262 157	343 873	5 310	-496 804	114 536
Totalresultat					
Årets resultat	-	-	-	-69 252	-69 252
Övrigt totalresultat för året	-	-	97	-	97
Summa övrigt totalresultat	-	-	97	-69 252	-69 155
Transaktioner med aktieägare					
Summa transaktioner med aktieägare	-	-	-	-	-
Summa eget kapital 31 december 2017	262 157	343 873	5 407	-566 056	45 381

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

KSEK	Not	2017	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	29	-69 252	-104 686
Justeringar för:			
Avskrivningar		36 099	38 897
Nedskrivningar		22 962	56 549
Förändring avsättningar		3 519	-
Orealiserade kursdifferenser på koncerninterna mellanhavanden		-1 300	-2 478
Orealiserat resultat på säkringsinstrument		-	-1 473
Kassaflöde före förändring i rörelsekapital		-7 972	-13 191
Minskning(+)/ökning(-) av varulager		-1 267	954
Minskning(+)/ökning(-) av kortfristiga fordringar		9 057	-8 572
Minskning(-)/ökning(+) av kortfristiga skulder		1 161	7 230
Summa minskning(+)/ökning(-) av rörelsekapital		8 951	-388
Kassaflöde från den löpande verksamheten		979	-13 579
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Köp av immateriella anläggningstillgångar		-1 847	-4 715
Köp av materiella anläggningstillgångar		-12 337	-33 660
Ökning av finansiella anläggningstillgångar		-	-1 887
Minskning av finansiella anläggningstillgångar		1 927	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-12 257	-40 262
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Nyemission, kontant		-	70 782
Emissionskostnader		-	-4 148
Amortering av lån	29	-2 419	-3 784
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 419	62 850
Minskning/ökning av likvida medel		-13 697	9 009
Likvida medel vid årets början		29 440	19 994
Kursdifferens i likvida medel		69	437
Likvida medel vid årets slut		15 812	29 440

MODERBOLAGETS RESULTATRÄKNING

KSEK	Not	2017	2016
Nettoomsättning	5	447	567
Summa intäkter		447	567
Kostnader för ersättningar till anställda	6	-4 596	-3 780
Övriga kostnader	7	-6 997	-4 355
Avskrivningar och nedskrivningar	8	-44 000	-100 000
Rörelseresultat		-55 146	-107 568
Finansiella intäkter	9	2 749	4 172
Finansiella kostnader	9	-132	-136
Finansiella poster - netto		2 617	4 036
Resultat före skatt		-52 529	-103 532
Inkomstskatt	10	-	-
Årets resultat		-52 529	-103 532

MODERBOLAGETS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET

KSEK	2016	2015
Årets resultat	-52 529	-103 532
Övrigt totalresultat för året	-	-
Summa totalresultat för året	-52 529	-103 532

MODERBOLAGETS BALANSRÄKNING

KSEK	Not	2017	2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	13	132 714	152 422
Fordringar hos koncernföretag		49 249	62 185
Summa anläggningstillgångar		181 963	214 607
Omsättningstillgångar			
Övriga fordringar	17	2 500	157
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18	2 856	191
Likvida medel	19	1 516	19 718
Summa omsättningstillgångar		6 872	20 066
SUMMA TILLGÅNGAR		188 835	234 673
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital	20	262 157	262 157
Summa bundet eget kapital		262 157	262 157
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		324 791	324 791
Balanserad förlust		-360 369	-256 837
Årets resultat		-52 529	-103 532
Summa fritt eget kapital		-88 107	-35 578
Summa eget kapital		174 050	226 579
Skulder			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		7 427	7 223
Summa långfristiga skulder		7 427	7 223
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3 093	169
Övriga skulder		2 257	86
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	2 008	616
Summa kortfristiga skulder		7 358	871
Summa skulder		14 785	8 094
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		188 835	234 673

MODERBOLAGETS FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Aktiekapital	Överkursfond	Balanserat resultat	Summa eget kapital
Ingående balans 1 januari 2016	262 157	258 157	-256 837	263 477
Totalresultat				
Årets resultat	-	-	-103 532	-103 532
Summa totalresultat	-	-	-103 532	-103 532
Transaktioner med aktieägare				
Nyemission, kontantemission	70 782	-	-	70 782
Nyemissionskostnader	-	-4 148	-	-4 148
Sänkning av aktiens kvotvärde	-196 618	196 618	-	-
Överföring till aktiekapital	125 836	-125 836	-	-
Summa transaktioner med aktieägare	0	66 634	-	66 634
Summa eget kapital 31 december 2016 och Ingående balans 1 januari 2017	262 157	324 791	-360 369	226 579
Totalresultat				
Årets resultat	-	-	-52 529	-52 529
Summa totalresultat	-	-	-52 529	-52 529
Transaktioner med aktieägare				
Summa transaktioner med aktieägare	-	-	-	-
Summa eget kapital 31 december 2017	262 157	324 791	-412 898	174 050

MODERBOLAGETS KASSAFLÖDESANALYS

KSEK	Not	2016	2015
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt	29	-52 528	-103 532
Justeringar för:			
Nedskrivningar		44 000	100 000
Resultat vid försäljning av andelar i andra företag		24	-
Orealiserade kursdifferenser på koncerninterna mellanhavanden		-1 300	-2 478
Kassaflöde före förändring i rörelsekapital		-9 804	-6 010
Minskning(+)/ökning(-) av kortfristiga fordringar		-5 007	806
Minskning(-)/ökning(+) av kortfristiga skulder		4 264	-372
Summa minskning(+)/ökning(-) av rörelsekapital		-743	434
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-10 547	-5 576
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Investering i dotterföretag		-9 944	-56 648
Realisation av dotterföretag		76	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-9 868	-56 648
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Nyemission, kontant		-	70 782
Emissionskostnader		-	-4 148
Kortfristigt lån		2 223	-
Amortering av lån	29	-10	-95
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		2 213	66 539
Minskning/ökning av likvida medel		-18 202	4 315
Likvida medel vid årets början		19 718	15 403
Likvida medel vid årets slut		1 516	19 718

NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Moderföretaget Endomines AB är ett publikt aktieföretag registrerat i och med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Birger Jarlsgatan 41 A, 111 45 Stockholm.

Endomines AB är noterat på NASDAQ Stockholm och sidonoterat på NASDAQ Helsinki.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts av styrelsen den 27 mars 2018 och blir föremål för fastställelse på årsstämma den 19 april 2018.

Noterna till de finansiella rapporterna som följer nedan avser om inget annat anges både koncernen och moderföretaget. Om inget annat anges är samtliga belopp i tusentals svenska kronor ("KSEK").

Not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

De nedan angivna redovisningsprinciperna tillämpas konsekvent på de finansiella rapporterna som lämnas, om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper

Koncernredovisningen upprättas i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), tolkningar från IFRS Interpretations Committee IFRIC IS sådana de antagits av EU samt i enlighet med Årsredovisningslagen (ÅRL) och RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden.

Nya och ändrade redovisningsprinciper 2017

Inga av de nya och ändrade standarderna som koncernen tillämpar för första gången för räkenskapsår som började 1 januari 2017 har haft någon inverkan på koncernen redovisningsprinciper för det aktuella räkenskapsåret eller föregående räkenskapsår och förväntas inte heller ha någon väsentlig inverkan på kommande perioder.

Nya och ändrade redovisningsprinciper 2018 eller senare

Ett antal nya standarder och tolkningar träder ikraft för räkenskapsår som inleds 1 januari 2018 eller senare och har inte tillämpats vid upprättandet av denna finansiella rapport. De väsentligaste nya eller ändrade standarderna och tolkningarna som kan inverka på koncernens finansiella rapporter är följande:

- **IFRS 9 Finansiella instrument** omfattar redovisning av finansiella tillgångar och skulder och ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. I likhet med IAS 39 klassificeras finansiella tillgångar i olika kategorier, varav vissa värderas till upplupet anskaffningsvärde och andra till verkligt värde. IFRS 9 inför dock andra kategorier än de som finns i IAS 39. IFRS 9 inför också en ny modell för nedskrivningar av finansiella tillgångar. Syftet med den nya modellen är att kreditförluster ska redovisas tidigare. För finansiella skulder överensstämmer IFRS 9 i stort med IAS 39. IFRS 9 träder ikraft den 1 januari 2018.
- Koncernen har utvärderat effekterna av införandet av standarden och dessa förväntas inte ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter. Bolaget har inga historiska kundförluster och därmed görs ingen initial nedskrivning av kundfordringar.
- **IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder** ersätter samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som hanterar intäkter. Standarden inför en samlad modell för intäktsredovisning en-

ligt vilken en intäkt redovisas när en vara eller tjänst överförs till kund. Detta kan ske över tid eller vid en tidpunkt. Intäkten utgörs av det belopp som företaget förväntar sig erhålla som ersättning för överförda varor eller tjänster.

IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018. Standarden kommer att tillämpas retroaktivt.

Koncernen har utvärderat effekterna av införandet av standarden och dessa förväntas inte ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter. För år 2017 hade en tillämpning av IFRS 15 lett till ca 158 KSEK lägre nettoomsättning än rapporterat i denna årsredovisning som i stället hade rapporterats som övriga intäkter. På grund av att ändringar av pris jämfört med antaget pris inte ryms inom IFRS 15 och utgör därför en övrig intäkt.

- **IFRS 16 Leasingavtal** ska senast börja tillämpas från den 1 januari 2019 och ersätter den befintliga standarden IAS 17. För koncernen innebär den nya standarden i korthet att alla leasingavtal (hyresavtal) ska redovisas i balansräkningen enligt en mycket snarlik modell som gäller för redovisning av finansiella leasingavtal i enlighet med IAS 17. Standarden är tillämplig för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Förtida tillämpning är tillåten. Koncernen kommer att tillämpa standarden från den 1 januari 2019 och har ännu inte utvärderat effekterna av IFRS 16 men mot bakgrunden av aktuella leasingavtal förväntas inte effekterna ha någon väsentlig inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Koncernredovisning (konsolideringsprinciper)

Dotterföretag är alla företag (inklusive strukturerade företag) över vilka koncernen har bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör. De konsoliderade resultat- och balansräkningarna per den 31 december 2017 inkluderar moderbolaget och dess finska dotterbolag Endomines Oy och Kalvinit Oy. Under året såldes och avvecklades det vilande dotterbolaget Endomines Förvaltning AB.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt orealiserade vinster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Även orealiserade förluster elimineras, om inte transaktionen utgör ett bevis på att ett nedskrivningsbehov föreligger för den överlåtna tillgången. Redovisningsprinciperna för dotterföretag har i förekommande fall ändrats för att säkerställa en konsekvent tillämpning av Koncernens principer.

Segmentrapportering

Koncernen redovisar ingen segmentsindelning då det endast finns en anläggning, som är centralt belägen på Karelska Guldlinjen i Ilomants kommun i östra Finland och koncernens resultat följs upp och värderas i enlighet med det som presenteras i årsredovisningen.

Omräkning av utländsk valuta

(a) Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i Koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksam (funktionell valuta). Den funktionella valutan i de finländska

dotterbolagen är euro. Koncernens huvudsakliga transaktionsvalutor är dollar för intäkter och euro för kostnader i de utländska dotterbolagen samt svenska kronor (SEK) för moderbolaget.

Endomines AB som svenskt noterat bolag har valt att redovisa koncernen i svenska kronor (rapporteringsvaluta). Enligt IAS 21, p 38, är rapporteringsvalutan ett val som görs utan att några specifika villkor ska vara uppfyllda. Under uppbyggnaden av verksamheten och senare nyemissioner har koncernen enbart kunnat erhålla finansiering i SEK. Vartefter verksamheten förändrats har en förskjutning av koncernens sammanlagda ekonomiska miljö också skett men den är ännu inte dominerad av en annan valuta än SEK. Finansieringen i koncernen består till en överväldigande del av eget kapitalfinansiering i SEK och till en mindre del av upplåning i EUR.

(b) Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella fordringar och skulder redovisas i resultaträkningen under finansiella poster medan övriga valutakursdifferenser redovisas i huvudsak under rörelsens intäkter i resultaträkningen.

(c) Koncernföretag

Samtliga dotterbolag ligger i Finland med euro som lokal valuta. Resultat och finansiell ställning för dessa koncernföretag omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till svenska kronor från den lokala valutan till balansdagskurs
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs för året och alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital

Valutakurs som använts i denna rapport för omräkning från EUR till SEK (jämförelseår inom parentes) är i enlighet med Riksbanken dvs.

- balansdagskurs 9,6386 (9,5669)
- genomsnittskurs 9,8497 (9,4704)

Vid konsolideringen redovisas valutakursdifferenser, som uppstår till följd av omräkning av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter inom övrigt totalresultat. Vid avyttring av en utlandsverksamhet redovisas sådana kursdifferenser i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten/-förlusten. Inga avyttringar av utlandsverksamhet har skett under de två senaste åren.

Justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs. Inga förvärv har skett efter att koncernen bildades år 2006.

Immateriella anläggningstillgångar:

Balanserade utgifter avseende prospekterings- och utvärderingstillgångar

Undersökningstillstånd och aktiverade prospekteringsutgifter redovisas i enlighet med IFRS 6, Prospektering efter samt utvärdering av mineraltillgångar. Undersökningstillstånd och aktive-

rade prospekteringsutgifter värderas till anskaffningsvärde och avser alla utgifter direkt hänförliga till prospektering och utvärdering av mineraltillgångar. I balanserade prospekterings- och utvärderingstillgångar ingår utgifter för undersökningstillstånd, provborringar, laboratorieanalyser, anrikningsförsök och geologiska studier. När teknisk möjlighet och kommersiell genomförbarhet att utvinna en mineraltillgång kan påvisas och gruvdrift påbörjas, klassificeras balanserade utvecklingsutgifter inte längre såsom prospekterings- och utvärderingstillgång. Omklassificering sker varpå redovisning sker i enlighet med IAS 16 Materiella anläggningstillgångar respektive IAS 38 Immateriella tillgångar, beroende av hur tillgångarna omklassificerats. Fram till denna omklassificering görs inga avskrivningar på prospekterings- och utvärderingstillgångar.

Samtliga immateriella anläggningstillgångar i årsredovisningen avser balanserade utgifter avseende prospekterings- och utvärderingstillgångar. Prospekterings- och utvärderingstillgångar prövas för nedskrivning och eventuella nedskrivningar redovisas, innan omklassificering sker.

Nedskrivningsbehov på prospekterings- och utvärderingstillgångar prövas även, utifrån kraven i IFRS 6, när fakta och omständigheter tyder på att det redovisade värdet för en prospekterings- och utvärderingstillgång kan överstiga dess återvinningsvärde. När fakta och omständigheter tyder på att det redovisade värdet överstiger återvinningsvärdet görs värdering, klassificering och lämnas upplysningar utifrån kraven i IAS 36, Nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Låneutgifter hänförliga till att finansiera utveckling och färdigställande av kvalificerade materiella anläggningstillgångar, som med nödvändighet tar en betydande tid i anspråk att färdigställa (över 12 månader) inräknas i anskaffningsvärdet. Aktivering av låneutgifter har enbart skett i samband med att anläggningarna i Pampalo byggdes år 2010. Avskrivningstiden är 10 år sedan mars 2011.

Tillredningskostnader utgörs dels av gråbergsbrytning för att komma åt malmkroppen, dels av arbeten avseende vägar, orter, schakt, snedbanor mm. Tillredningskostnader som uppstår för att utöka gruvdriftens kapacitet, för att utveckla nya malmkroppar och för att förbereda gruvområden för framtida malmproduktion aktiveras. Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma Koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Av- och nedskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden dock inte under en längre period än gruvans livslängd, görs enligt följande:

- Aktiverade tillredningar, anläggningar och utrustningar i gruvor avskrivs i den takt malmuttag från de underliggande gruvorna utnyttjas, dvs. med en produktionsberoende avskrivnings-

metod ("unit-of-production method"). Avskrivningssatserna baseras på mineralreserver och mineraltillgångar som förväntas bli utvunna ur dessa med nuvarande arbetsmetoder.

- Fasta byggnader i verksamheten avskrivs linjärt över 10 år
- Byggtekniska konstruktioner (luft- och värmeinstallationer, hissar mm.) som förslits i snabbare takt avskrivs linjärt över 5-10 år
- Produktionsmaskiner och motsvarande inventarier avskrivs linjärt över 5-10 år
- Pumpar och andra tekniska konstruktioner med stor förslitning avskrivs linjärt över högst 3 år
- Bilar och andra transportmedel avskrivs linjärt över högst 5 år

Koncernen tillämpar komponentavskrivningar, innebärande att större processanläggningar (kross, kvarn, flotationsceller mm.) delas upp i delkomponenter med olika nyttjandeperioder och därmed olika avskrivningstider.

Gruvans livslängd beräknas genom att räkna samman de uppskattade malmtillgångarna i sådana fyndigheter som innehåller mineralreserver och dela denna summa med genomsnittlig estimerad produktionsplan per år. Den andel som innehåller mineralreserver upptas till 100 procent i beräkningsunderlaget medan resten av mineraltillgångarna upptas till ett sannolikt värde baserat på en kvalificerad bedömning och tidigare erfarenhet. Produktionsplaner för gruvornas livslängd upprättas årligen.

En bedömning om det föreligger en indikation på att en tillgång har minskat i värde görs vid varje rapportperiods slut. Om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde. Se mer om nedskrivningstest nedan.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkt och redovisat värde och redovisas i Andra vinster/förluster i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar

Klassificering, redovisning och värdering

Koncernen klassificerar alla nuvarande finansiella tillgångar i kategorin Låne- och kundfordringar. Nya kategorier fastställs vid behov. Ledningen fastställer klassificeringen av de finansiella tillgångarna vid det första redovisningstillfället.

Kundfordringar och andra fordringar

Kundfordringar och andra fordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Samtliga kundfordringar och andra fordringar ingår i omsättningstillgångar då deras förfallodag är mindre än 12 månader efter rapportperiodens slut. Koncernens tillgångar i denna kategori utgörs enbart av likvida medel, kundfordringar och andra fordringar.

Kundfordringar och andra fordringar redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Kvittning av finansiella instrument

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. I denna årsredovisning förekommer inga kvittningar av finansiella instrument.

Nedskrivning av finansiella tillgångar

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar.

En finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar har ett nedskrivningsbehov och skrivs ned endast om det finns objektiva bevis för ett nedskrivningsbehov till följd av att en eller flera händelser inträffat efter det att tillgången redovisats första gången (en "förlusthändelse") och att denna händelse (eller händelser) har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången eller grupp av finansiella tillgångar som kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Till de kriterier som koncernen använder för att fastställa om det föreligger objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger hör bland annat betydande finansiella svårigheter hos gäldenären.

Inga nedskrivningar av finansiella tillgångar har gjorts sedan koncernen bildades år 2006.

Likvida medel

I likvida medel ingår kassa, banktillgodohavanden och övriga kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier eller optioner redovisas, netto efter emissionskostnader, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

Upplåning

Upplåning redovisas inledningsvis till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader. Upplåning redovisas därefter till upplupet anskaffningsvärde och eventuell skillnad mellan erhållet belopp (netto efter transaktionskostnader) och återbetalningsbeloppet redovisas i resultaträkningen fördelat över låneperioden, med tillämpning av effektivräntemetoden.

Upplåningskostnader och garantiprovisioner avseende projektfinansieringen från Nordea Bank Finland har under anläggningens byggnadsår 2009-2010 aktiverats i koncernen i enlighet med IAS 23 "Låneutgifter". Kvarstående aktiverade låneutgifter redovisas i not.

Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor eller tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förfaller inom ett år eller tidigare (eller under normal verksamhetscykel om denna är längre). Om inte, tas de upp som långfristiga skulder. Samtliga leverantörsskulder i denna årsredovisning är kortfristiga. Leverantörsskulder redovisas inledningsvis till upplupet anskaffningsvärde.

Aktuell och uppskjuten inkomstskatt

Årets skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Skatt redovisas i resultaträkningen, utom när skatten avser poster som redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital. Inga skatter i denna årsredovisning har redovisats i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital.

Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken

beslutade i de länder där moderföretaget och dess dotterföretag är verksamma och genererar skattepliktiga intäkter. Ledningen utvärderar regelbundet de yrkanden som gjorts i självdeklarationer avseende situationer där tillämpliga skatteregler är föremål för tolkning. Den gör, när så bedöms lämpligt, avsättningar för belopp som troligen ska betalas till skattemyndigheten.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dessas redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser och -lagar) som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas. Ingen uppskjuten skatt har redovisats sedan balansdagen den 31 december 2014.

Uppskjuten skatt beräknas på temporära skillnader som uppkommer på andelar i dotterföretag och intresseföretag, förutom där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när de uppskjutna skattefordringarna och skatteskulderna hänför sig till skatter debiterade av en och samma skattemyndighet och avser antingen samma skattesubjekt eller olika skattesubjekt, där det finns en avsikt att reglera saldona genom nettobetalingar.

Ersättningar till anställda

(a) Pensionsförpliktelser

Koncernen har endast avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken Koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar Koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som kostnader för ersättning till anställda när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma Koncernen tillgodo.

(b) Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägning utgår när en anställds anställning sagts upp före normal pensionstidpunkt eller då en anställd accepterar frivillig avgång från anställning i utbyte mot sådana ersättningar. Koncernen redovisar avgångsvederlag när den bevisligen är förpliktad endera att säga upp anställda enligt en detaljerad formell plan utan möjlighet till återkallande, eller att lämna ersättningar vid uppsägning som resultat av ett erbjudande som gjorts för att uppmuntra till frivillig avgång från anställning. För måner som förfaller efter mer än 12 månader från balansdagen diskonteras till nuvärde.

Avsättningar

Avsättningar för miljöåterställande åtgärder, omstrukturingskostnader och rättsliga krav redovisas när Koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, det är mer sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet än att så inte sker, och beloppet motsvarar företagsledningens bästa bedömning av utfall. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförfluster.

Avsättningar värderas till nuvärdet av det belopp som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen. Härvid används en diskonteringsränta före skatt som återspeglar en aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med avsättningen.

Koncernen redovisar i denna årsredovisning både avsättningar för miljöåterställande åtgärder och övriga avsättningar. Som avsättning redovisas bedömda kostnader för återställande av mark för prospekteringen och gruvdrift. Endomines har utarbetat en åtgärdsplan för återställande av mark. En bedömning av reserverat belopp sker vid varje rapporteringstillfälle.

Övriga avsättningar avser upplupna räntekostnader för lån med specifika villkor för återbetalning.

Om det finns ett antal liknande åtaganden, bedöms sannolikheten för att det kommer att krävas ett utflöde av resurser vid regleringen sammantaget för hela denna grupp av åtaganden. En avsättning redovisas även om sannolikheten för ett utflöde avseende en speciell post i denna grupp av åtaganden är ringa.

Intäktsredovisning

Intäkterna innefattar försäljning av guldkoncentrat och biprodukter som redovisas vid leverans till kund i enlighet med försäljningsvillkoren, dvs. intäkter redovisas när väsentliga rättigheter och skyldigheter förenade med äganderätten övergår till köparen. Äganderätten enligt gällande försäljningsvillkor övergår när guldkoncentratet anlänt till köparen. Försäljningen redovisas som det verkliga värdet av sålda varor och tjänster exklusive mervärdesskatt, rabatter och växelkursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta. Ingen koncernintern varuförsäljning förekommer.

Koncernens guldkoncentrat intäktsförs vid kundens emottagande av leverans.

Intäkten för flotationskoncentrat beräknas på preliminära uppgifter om koncentratkvantitet, guldinnehåll, guldpris och med avdrag för ersättnings för behandlingskostnader och föroreningsinnehåll. Fakturering sker månaden efter leveransmånaden med i huvudsak samma uppgifter som vid leverans. Definitiv fakturering sker när alla ingående parametrar (koncentratkvantitet, metallinnehåll och -pris, föroreningsinnehåll mm) för den överenskomna prissättningsperioden fastställts. Slutlig priset fastställs till genomsnittspriset för guld, koppar och silver för månaden efter leveransmånaden.

Intäkten för gravimetriskt koncentrat beräknas preliminärt på basen av egna analyser av guldhalt i koncentrat och ett estimerat guldpris med avdrag för avtalad betalprocent. Slutliga priset fastställs till guldpriset för den dag då analyserna godkänts av både Bolaget och kunden.

Intäkter från aktiviteter utanför ordinarie verksamhet redovisas som övrig rörelseintäkt.

Finansiell leasing

Leasingavtal av anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt innehar de ekonomiska riskerna och fördelar som förknippas med ägandet, klassificeras som finansiell leasing.

Vid leasingperiodens början redovisas finansiell leasing i balansräkningen till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader för att uppnå en fast räntesats för den redovisade skulden. Motsvarande betalningsförpliktelser, efter avdrag för finansiella kostnader, ingår i balansräkningens poster långfristig upplåning och kortfristig upplåning. Räntedelen i de finansiella kostnaderna redovisas i resultaträkningen fördelat över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden.

Anläggningstillgångar som innehåller enligt finansiella leasingavtal skrivs av under den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden.

Varulager

Koncernens varulager består främst av guldkoncentrat och guldmalm. Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in, först ut-metoden (FIFU). Anskaffningsvärdet för guldkoncentrat består av guldmalm från egen gruva, direkt lön, andra direkta kostnader och hänförliga indirekta tillverkningskostnader inklusive hänförliga avskrivningar baserade på normal tillverkningskapacitet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset på guldinnehållet i enlighet med gällande försäljningsvillkor med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader.

Beräkning av verkligt värde

Nominellt värde, minskat med eventuella bedömda krediteringar, för kundfordringar och leverantörsskulder förutsätts motsvara deras verkliga värden. Inga derivatinstrument innehåller per balansdagen. Verkligt värde på finansiella skulder överensstämmer i allt väsentligt med redovisat värde.

Rapport över kassaflöden

Endomines redovisar kassaflöden från den löpande verksamheten enligt den indirekta metoden varvid resultatet justeras för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, upplupna eller förutbetalda poster som avser tidigare eller kommande perioder samt för eventuella intäkter och kostnader som hänförs till investerings- eller finansieringsverksamhetens kassaflöden. Utbetalda räntor samt erhållna räntor och utdelningar hänförs till den löpande verksamheten eftersom posterna påverkar det redovisade resultatet och specificeras i not 28.

Moderföretagets redovisning

Moderföretaget har upprättat sin årsredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person, vilket innebär att moderföretaget i årsredovisningen för den juridiska personen ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som ska göras från IFRS.

Moderföretaget tillämpar följaktligen de principer som redovisas i koncernen med undantag att andelar i dotterföretag redovisas enligt till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Principerna har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Not 3. Finansiell riskhantering

Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker: marknadsrisk (omfattande valutarisk, ränterisk i verkligt värde, ränterisk i kassaflödet och prISRISK), kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk och kassaflödesrisk.

I not 29 redovisas en känslighetsanalys för de viktigaste riskerna avseende finansiella tillgångar och skulder. Känslighetsanalysen baseras på de finansiella instrument som finns på balansdagen. Grundprincipen i känslighetsanalysen är att redovisa en isolerad effekt på resultatet efter skatt, övrigt totalresultat efter skatt och eget kapital av en förändring av valutakurs, ränta eller pris genom att alla andra variabler är konstanta.

(a) Marknadsrisk

Efterfrågan på nyproducerat guld på världsmarknaden påverkar koncernens lönsamhet.

(i) PrISRISK

Koncernen exponeras för prISRISK avseende främst guldpriset upp- och nedgång. Guldpriset sätts dagligen på LBMA (London Bullion Market Association). Bolagets exponering mot prISRISKfluktuationer kan till viss del begränsas genom att ingå hedgingavtal avseende guldpriset. Inga gällande hedgingavtal finns på balansdagen.

(ii) Valutarisk

Koncernen verkar internationellt och utsätts för valutarisk från olika valutaexponeringar, framförallt avseende Euro och USD. All fakturering av koncentrat sker i USD medan produktionskostnaderna uppstår nästan enbart i Euro.

Valutarisk uppstår genom framtida affärstransaktioner, redovisade tillgångar och skulder, samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter. Inga avtal om valutasäkring gäller vid tidpunkten för upprättande av denna årsredovisning.

(b) Kredit- och motpartsrisk

Kredit- och motpartsrisk innebär risken att motparten i en transaktion inte kan fullgöra sitt åtagande och därmed orsakar Endomines en förlust. För Endomines del uppstår motparts- och kreditrisker främst genom likvida medel, kreditexponeringar gentemot kunder, inklusive utestående fordringar och avtalade transaktioner. För att begränsa riskexponeringen accepteras endast motparter med hög kreditvärdighet. Koncernens motpart avseende likvida medel är Nordea Bank.

Koncernen har under de senaste två åren enbart haft två kunder, Boliden Commercials AB för flotationskoncentrat, och Rasmussen AS för gravimetriskt koncentrat. Ledningen förväntar sig inte några kreditförluster till följd av utebliven betalning från dessa motparter.

(c) Likviditetsrisk

Försiktighet i hantering av likviditetsrisk innebär att inneha tillräckliga likvida medel och säljbara värdepapper, tillgänglig finansiering genom tillräckliga avtalade kreditmöjligheter och möjligheten att stänga marknadspositioner. Koncernens strävan är att i verksamhetens nuvarande fas säkerställa likviditeten genom ägarfinansiering (nyemissioner) och lånefinansiering.

Upplysningar om finansiella skulder, uppdelade efter den tid som på balansdagen återstår fram till den avtalsenliga förfallodagen finns i not 21.

Leverantörsskulder och övriga finansiella skulder förfaller samtliga inom 30 dagar efter balansdagen.

Upplysningar om de s.k. lånekovenanterna, som enligt avtal med Nordea Bank bör uppfyllas lämnad i not 24.

(d) Ränterisk avseende kassaflöden och verkliga värden

Endomines har träffat finansieringsavtal som löper med rörlig ränta, innebärande att Bolaget är exponerat för fluktuationer i marknadsräntor.

Hantering av kapital

Koncernens mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta sin verksamhet, så att den kan fortsätta att generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere.

För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen utfärda nya aktier eller sälja tillgångar för att minska skulderna. I enlighet med villkoren i låneavtalet med Nordea Bank har Bolaget kommit överens om vissa lånekovenanter gällande dotterbolagets Endomines Oy:s kassaflöden och soliditet men även moderbolagets soliditet. Koncernen rapporterar utfallet halvårsvis till banken. I den finansiella framåtriktade planeringen tas alltid hänsyn till att det prognosticerade kassaflödet och soliditetsmättet håller sig inom med banken överenskomna gränser.

Not 4. Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisningsprinciper. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i avsnittet nedan

Prövning av nedskrivningsbehov av materiella anläggningstillgångar

Nedskrivningstest för materiella anläggningstillgångar baserar sig på Bolagets interna produktions- och affärsplan samt antaganden om framtida utveckling av bland annat guldpris, valutakurs och produktionskostnader.

Nu föreliggande produktions- och affärsplan baserar sig på ett begränsat kapacitetsutnyttjande under närmaste tid och med hänsyn till att både dagens guldpris och begränsade redovisade mineralresurser.

Förändringar i marknadspriset för guld och valutakurser, främst EUR/USD och i tonnage och guldhalter har stor påverkan på koncernens framtida kassaflöden och därigenom på bedömt nedskrivningsbehov. Antaganden om guldprisutveckling och valutor görs av Bolagets ledning med stöd av dagsaktuella priser och externa prognoser.

Nedskrivningstester som görs ifall indikation om nedskrivningsbehov uppstår baserar sig på ett antal antaganden. Planeringshorisonten är bedömd livslängd på varje gruva och anrikningsverket. Produktionsplaner utgör bas för prognoserna. I prognoserna ingår enbart de befintliga gruvorna inklusive

planerad utveckling av underjordsgruvan. Det diskonterade kassaflödet inkluderar därmed även kompletterande borrhningar för att möjliggöra en framtida gruvdrift. Hela den planerade driften anses tillhöra en och samma kassaflödesgenererande enhet.

Värdet av de framtida kassaflödena har en betydande känslighet för guldpris, valutor och antagande om diskonteringsfaktor. Ledningen utgår med stöd från externa prognoser ifrån en positiv guldprisutveckling jämfört med dagens guldpris.

I nu föreliggande årsredovisning har följande huvudsakliga parametrar använts vid beräkningarna:

- Guldpriset förväntas öka från rådande nivå i december 2017 och uppgå i genomsnitt till ca 1 350 USD/oz.
- Då produktionskostnaderna är nästan helt i euro omräknas de prognosticerade guldpriserna till rådande växelkurs mellan EUR och USD, dvs. 1,20 USD per EUR. Ledningen bedömer att dessa antaganden är rimliga utifrån den aktuella osäkerheten om de båda parametrarna
- Valet av diskonteringsfaktor (12,25 procent före skatt) fastställdes utifrån Endomines riskbild och hänsyn har tagits så att värdet på tillgångarna inte över- eller underskattas.
- I testet inkluderades samtliga gruvtillgångar och med guldproduktionen hänförliga andra materiella tillgångar.

I denna årsredovisning gjordes nedskrivningar av dessa tillgångar med totalt 23,0 MSEK, se not 8. Negativt resultat under senaste åren i kombination med senaste uppdatering av uppskattade mineraltillgångar och mineralreserver är anledningen till nu genomförda nedskrivningstester. Känslighetsanalys av isolerade ändringar i antaganden:

- med ett 50 USD/oz lägre pris hade nedskrivningarna ökat med 15 MSEK
- en förändring av diskonteringsfaktorn med +/- 1 procent hade påverkat nedskrivningarna enbart marginellt på grund av kort prognosperiod
- en 0,1 g/t lägre genomsnittlig ingående guldhalt hade ökat nedskrivningarna med 5 MSEK

Nedskrivning av immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod nedskrivningsprövas årligen eller när indikationer visar på behov av nedskrivning. Nedskrivningsprövningen fordrar att företagsledningen fastställer verkligt värde för kassagenererande enheter på basis av prognosticerade kassaflöden och interna affärsplaner och prognoser.

Återställande av mark (avsättningar)

I denna årsredovisning upptagen avsättning är enligt ledningens bästa bedömning det belopp som koncernen i nuläget kommer att behöva betala för att återställa marken avseende fyndigheter med påbörjad aktivitet, jordavrymning eller gruvdrift. Motsvarande belopp har redovisats delvis som rörelsekostnad (om avsättningen ökar från föregående år) och resterande del som anläggningstillgång som avskrivs i koncernen över den estimerade kvarvarande livslängden från och med tidpunkten då brytning påbörjas, se not 22.

Förvärvade tillgångar och skulder

I koncernredovisningen har förvärvet av dotterföretagen Endomines Oy och Kalvinit Oy inte redovisats som förvärv av rörelse utan som förvärv av en tillgång. Då förvärven av Endomines Oy respektive Kalvinit Oy endast hade prospekterings- och utvärde-

ringstillgångar var det ledningens bedömning att detta utgjorde förvärv av en tillgång och inte förvärv av en rörelse. Innebörden är således att IFRS 6 Prospektering efter samt utvärdering av mineraltillgångar tillämpas på förvärvet istället för IFRS 3 Rörelseförvärv. Verkligt värde på de förvärvade tillgångarna baseras på värdering av de utgivna aktierna i Endomines AB enligt IFRS 2.

Uppskjuten skatt

Ledningen har gjort antaganden och bedömningar om verksamhetens framtida intjäningsförmåga och utifrån detta bedöms möjligheterna till framtida utnyttjande av dessa underskottsavdrag vara begränsade och således redovisas ingen uppskjuten skatt. I övrigt hänvisas till not 10.

Not 5. Uppgifter per land

Koncernens nettoomsättning per geografisk marknad

KSEK	Produkt	2017	2016
Finland	Flotationskoncentrat	112 280	88 880
Norge	Gravimetrisk guldkoncentrat	8 729	12 179
Nettoomsättning		121 009	101 059
Koncernens tillgångar per land			
Samtliga immateriella och materiella anläggningstillgångar	Finland	125 300	164 008

Koncernen redovisar ingen segmentsindelning då det endast finns en centralt belägen anläggning på Karelska Guldlinjen i östra Finland och koncernens resultat följs upp och värderas i enlighet med det som presenteras i årsredovisningen.

Not 6. Personaluppgifter, ersättningar till anställda, styrelse och ledande befattningshavare

Medelantalet anställda

	2017			2016		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Sverige (Endomines AB)	1	–	1	2	–	2
Finland	34	5	39	38	4	42
Koncernen	35	5	40	40	4	44
Varav:						
Styrelsen	4	1	5	3	1	4
Ledande befattningshavare	2	1	3	3	–	3
	6	2	8	6	1	7

Löner och andra ersättningar till ledande befattningshavare och övriga anställda

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare	6 929	4 994	3 063	2 118
Löner och ersättningar övriga anställda	17 822	17 956	211	662
Pensionskostnader	4 151	3 789	324	303
Övriga sociala kostnader	2 055	1 615	983	698
Övriga personalkostnader	176	122	15	–
Summa	31 133	28 476	4 596	3 781

(Fortsättning Not 6)

Ersättningar till styrelseledamöter och ledande befattningshavare

Ersättningar och övriga förmåner 2017

KSEK	Styrelse-arvode ¹⁾	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Annan ersättning	Pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande Staffan Simberg	350						350
Styrelseledamot Rauno Pitkänen	225						225
Styrelseledamot Ann Zetterberg Littorin	225						225
Styrelseledamot Stefan Månsson t.o.m. 31 oktober	187						187
Styrelseledamot Michael Mattsson	200						200
Markus Ekberg, VD t.o.m. 30 april ²⁾		657	0	32	343	174	1 206
Saila Miettinen-Lähde, VD fr 1 maj		1 233	493	1	0	300	2 027
Övriga ledande befattningshavare ³⁾		2 336	615	102	463	565	4 081
Totalt	1 187	4 226	1 108	135	806	1 039	8 501

1) inkluderar även arvode för arbete i kommitté.

2) annan ersättning avser löner mm från 1 maj till anställningens upphörande.

3) annan ersättning avser löner som utbetalas för tiden 1 mars – 30 april 2018 samt avgångsvederlag i maj 2018.

Ersättningar och övriga förmåner 2016

KSEK	Styrelse-arvode ¹⁾	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Annan ersättning	Pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande Staffan Simberg	350						350
Styrelseledamot Rauno Pitkänen	225						225
Styrelseledamot Ann Zetterberg Littorin	225						225
Styrelseledamot Stefan Månsson	225						225
Markus Ekberg, VD		1 818	–	96	–	348	2 262
Övriga ledande befattningshavare		2 179	41	93	–	463	2 776
Totalt	1 025	3 997	41	189	0	811	6 063

1) inkluderar även arvode för arbete i kommitté.

Ersättningar och villkor för ersättningar till styrelseledamöter under 2017

Årsstämman 2017 beslutade att fastställa att arvode till styrelsens ordförande ska utgå med 325 000 kronor per år och till övriga styrelseledamöter som inte är anställda i bolaget med 175 000 kronor per styrelseledamot och år. Vidare beslutades att arvode för styrelseledamots arbete i av styrelsen inrättad ersättningskommitté, revisionskommitte och teknisk kommitté ska utgå med 25 000 kronor per styrelseledamot för varje sådan kommitté styrelseledamot arbetar i och 50 000 i arvode för revisionskommitténs ordförande per år.

Ersättningar och villkor för ledande befattningshavare under 2017

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. För verkställande direktörens del är den rörliga

ersättningen maximerad till 40 procent av grundlön (per år) och för andra ledande befattningshavare till 30 procent av grundlön (per år) inklusive övriga förmåner. Övriga förmåner avser tjänstebil och mobiltelefon.

Pensionsavtal

Företagsledningens pensionsvillkor skiljer sig ej från övriga anställda inom koncernen. Bolaget erlagger premie avseende tjänstepensionsförsäkring med överenskomna belopp eller enligt lokala överenskommelser i Finland.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning gäller sex månaders uppsägningstid från verkställande direktörens sida och tolv månader från bolagets sida. Övriga ledande befattningshavare har en egen uppsägningstid på tre månader. Vid uppsägning från bolagets sida är uppsägningstiden sex månader.

Not 7. Övriga kostnader och ersättningar till revisorer

Övriga kostnader

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Externa tjänster produktion	48 641	39 733	–	–
Externa tjänster övrigt	2 984	2 755	1 367	1 026
Energi	8 838	8 689	–	–
Övrigt	12 289	10 774	5 630	3 329
Summa	72 752	61 951	6 997	4 355
varav koncerninterna tjänster, se not 28.	–	–	3 224	1 179

Betalda ersättningar till revisorer

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
PricewaterhouseCoopers				
Tabellen nedan specificerar vad revisionsarvoden och kostnadsersättningar är hänförliga till.				
Revisionsuppdrag	617	596	405	350
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	64	130	58	125
Skatterådgivning	–	–	–	–
Övriga tjänster	–	–	–	–
Summa PwC	681	726	463	475
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	–	–	–	–

Revisionsuppdrag uppgår till 617 KSEK varav 405 KSEK till PwC Sverige.

Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag uppgår till 64 KSEK varav 58 KSEK till PwC Sverige.

Med revisionsuppdrag avses granskningen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på

Bolagets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter.

Med revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag avses sk. kvalitetssäkringstjänster, som t.ex. ska utmytna i en rapport, intyg eller annan handling som är avsedd även för andra än uppdragsgivaren.

Not 8. Avskrivningar och nedskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Avskrivningar				
Byggnader	6 113	8 825	–	–
Maskiner och andra tekniska anläggningar	7 262	11 075	–	–
Gruvan	22 724	18 997	–	–
Summa avskrivningar	36 099	38 897	–	–
Nedskrivningar				
Byggnader	11 705	12 558	–	–
Maskiner och andra tekniska anläggningar	11 257	18 704	–	–
Gruvan	–	25 286	–	–
Nedskrivningar av aktier i dotterföretag	–	–	44 000	100 000
Summa nedskrivningar	22 962	56 548	44 000	100 000
Summa avskrivningar och nedskrivningar	59 061	95 445	44 000	100 000

Se not 4 för en beskrivning av prövning av nedskrivningsbehov.

Not 9. Finansiella intäkter och kostnader

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Ränteintäkter, externa	–	2	–	1
Finansiella kursdifferenser	1 659	2 991	1 642	2 991
Ränteintäkter, dotterföretag	–	–	1 132	1 181
Avyttring av vilande dotterbolag	-13	–	-25	–
Summa finansiella intäkter	1 646	2 993	2 749	4 173
Räntekostnader, banklån	-4 256	-4 253	–	–
Räntekostnader, dotterföretag	–	–	-132	-137
Räntekostnader, finansiell leasing	-441	-281	–	–
Räntekostnader, återställandekostnader	-1 435	–	–	–
Summa finansiella kostnader	-6 132	-4 534	-132	-137

Finansiella kursdifferenser i koncernen uppstår enbart i moderföretaget och avser främst lån till dotterbolag och kursdifferenser

på moderbolagets bankkonton. Eftersom både årets utfall och föregående årets var positivt har 2016 års rapporterade kursvinster omklassificerats till finansiella intäkter.

Not 10. Inkomstskatt i koncernen

KSEK	2017	2016
Aktuell skatt		
Skatt på årets resultat	–	–
Summa aktuell skatt	–	–
Uppskjuten skatt		
Uppkomst och återföring av temporära skillnader	–	-20 335
Summa inkomstskatt	–	-20 335

Den genomsnittliga skattesatsen för koncernen uppgift till 20,27 procent (20,07) beräknad på basen av redovisat resultat i respektive bolag och nominella skattesatser i respektive land.

Redovisat resultat före skatt	-69 252	-104 686
Skatt enligt gällande svensk nominell skattesats. 22 procent	15 235	23 031
Skillnad mellan svensk och utländsk skattesats	-1 198	-2 023
Skatteeffekter av:		
Ej avdragsgilla kostnader	-9	-5
Ökning av underskott utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	-14 028	-41 338
Summa inkomstskatt	–	-20 335

Gällande skattesats i de två finska dotterföretagen uppgår till 20,0 procent.

Ingående balans för året	–	19 615
Valutakursdifferens	–	720
Redovisning i resultaträkningen	–	-20 335
Utgående balans för året	–	–

Ledningens bedömning är att koncernen sannolikt inte kommer att generera beskattningsbara inkomster inom närmaste 2-3 åren och framtiden därefter bedöms vara osäker.

(Fortsättning Not 10)

Underskottsavdrag

Uppskjutna skattetillgångar redovisas i koncernbalansräkningen för utnyttjade underskottsavdrag i den mån de möter kriterierna för att tillgångsföras eller eljest med största sannolikhet beräknas

utnyttjas inom en överskådlig framtid. Ingen uppskjuten skatt redovisas om framtida möjligheter till utnyttjande av underskottsavdrag bedöms vara osäkra.

Outnyttjade underskottsavdrag för vilka ingen uppskjuten skattefordran redovisats

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Per förfalloår				
2020	23 515	22 840	–	–
2021	171	166	–	–
2022	–	–	–	–
2023	52 056	50 561	–	–
2024	35 935	34 903	–	–
2025	135 709	131 813	–	–
2026	50 597	47 997	–	–
2027	31 273	–	–	–
Ingen tidsbegränsning	134 268	125 762	134 268	125 762
Outnyttjade underskottsavdrag för vilka ingen uppskjuten skattefordran har redovisats	463 524	414 042	134 268	125 762

Not 11. Koncernens immateriella och materiella anläggningstillgångar

Inga immateriella och materiella anläggningstillgångar finns i moderbolaget.

KSEK	KONCERNEN	
	2017	2016
Immateriella anläggningstillgångar		
<i>Balanserade utgifter avseende prospekterings- och utvärderingstillgångar</i>		
Anskaffningsvärden	117 753	107 889
Akkumulerade nedskrivningar	-58 337	-55 703
Ingående bokfört värde	59 416	52 186
Aktiveringar	1 848	4 715
Kursdifferens	1 798	2 515
Utgående bokfört värde	63 062	59 416
Anskaffningsvärden	123 123	117 753
Akkumulerade nedskrivningar	-60 061	-58 337
Bokfört värde	63 062	59 416

Balanserade utgifter avseende prospekterings och utvärderingstillgångar ovan avser aktiverade betalningar för undersökningstillstånd och prospekteringsutgifter och redovisas i enlighet med IFRS 6, se vidare avsnittet "Väsentliga redovisningsprinciper".

(Fortsättning Not 11)

Materiella anläggningstillgångar i koncernen

KSEK	Byggnader och mark	Maskiner	Gruvor	Totalt
Ingående balans 2016-01-01	46 544	58 397	58 756	163 697
Nyanskaffningar	–	710	32 948	33 658
Återställningskostnader	–	–	-4 424	-4 424
Kursdifferens	1 983	2 465	2 658	7 106
Årets avskrivningar	-8 825	-11 075	-18 997	-38 897
Nedskrivningar	-12 558	-18 704	-25 286	-56 548
Utgående balans 2016-12-31	27 144	31 793	45 655	104 592
Anskaffningsvärde	102 060	134 750	234 235	471 045
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-74 916	-102 957	-188 580	-366 453
Utgående balans 2016-12-31	27 144	31 793	45 655	104 592
Ingående balans 2017-01-01	27 144	31 793	45 655	104 592
Nyanskaffningar	–	–	12 339	12 339
Återställningskostnader	1 127	1 127	–	2 254
Kursdifferens	426	547	1 140	2 113
Årets avskrivningar	-6 113	-7 262	-22 724	-36 099
Nedskrivningar	-11 705	-11 257	–	-22 962
Utgående balans 2017-12-31	10 879	14 948	36 410	62 237
Per 31 december 2017				
Anskaffningsvärde	106 229	137 349	253 801	497 379
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-95 350	-122 400	-217 391	-435 141
Bokfört värde 31 december 2017	10 879	14 948	36 410	62 238
Aktiverad ränta vid utgång av året:				
2017	536	536	–	1 072
2016	739	739	–	1 478

Not 12. Finansiell leasing

KSEK	Byggnader		Maskiner	
	2017	2016	2017	2016
Förändringar under året				
Ingående balans för året	2 533	3 893	5 282	11 036
Kursdifferens	57	169	228	590
Årets avskrivningar	-775	-762	-2 472	-2 660
Nedskrivningar	–	-767	–	-3 684
Utgående balans för året	1 815	2 533	3 038	5 282
Anskaffningsvärden - aktiverad finansiell leasing	7 921	7 694	24 236	26 004
Ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar	-6 106	-5 161	-21 325	-20 721
Bokfört värde	1 815	2 533	2 911	5 283

De redovisade beloppen avser byggnader och gruvmaskiner enligt icke uppsägningsbara leasingavtal. Leasingperioderna för gruvmaskinerna varierar mellan fyra till fem år och är för byggnaderna 10 år. Leasingbetalningarna baseras i allmänhet på aktuellt ränteläge + en marginal. Samtliga leasingavtal inkluderar antingen en köpoption eller annat åtagande om slutvärdet vid leasingperiodens slut.

Leasingåtaganden

Alla väsentliga leasingåtaganden avser finansiell leasing, se not Upplåning, nedan.

KSEK	2017	2016
Kostnaderna för operationell leasing, exklusive lokalhyror, avsåg främst hyra av produktionsutrustning och billeasing	1 630	1 457

Not 13. Aktier och andelar i koncernföretag

	2017	2016	
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ackumulerade anskaffningsvärden vid årets början	435 264	435 264	
Sålt Endomines Förvaltning AB	-100	–	
Aktieägartillskott	24 393	–	
Summa ackumulerade anskaffningsvärden	459 557	435 264	
Ackumulerade nedskrivningar vid årets början	-282 842	-182 842	
Årets nedskrivningar	-44 000	-100 000	
Summa nedskrivningar	-326 842	-282 842	
Bokfört värde	132 715	152 422	
	Org. Nr.	Antal	Bokfört värde
Endomines Oy, Ilomantsi, Finland, 100%	1061211-5	1 000 000	130 015
Kalvinit Oy, Helsingfors, Finland, 100%	1005935-6	456 460	2 700
Summa			132 715

Not 14. Finansiella anläggningstillgångar

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Andra långfristiga fordringar	5 171	6 936	–	–

Andra långfristiga fordringar avser pantsatta medel för miljörelaterade förpliktelser i Finland, se även not 24.

Not 15. Finansiella instrument per kategori

KSEK	Låne- och kundfordringar	
	2017	2016
Finansiella tillgångar		
Kundfordringar och andra fordringar exklusive interimfordringar	7 678	9 114
Likvida medel	15 813	29 440
Summa finansiella tillgångar	23 491	38 554

KSEK	Övriga finansiella skulder	
	2017	2016
Finansiella skulder		
Banklån	74 759	72 613
Skulder avseende finansiell leasing	6 314	8 534
Lån med särskilda villkor	2 485	2 414
Kortfristigt räntefritt bryggån för delbetalning av eventuellt förvärv av TVL Gold	2 233	–
Leverantörsskulder och andra skulder	11 465	15 630
Summa finansiella skulder	97 256	99 191

Not 16. Varulager

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Material	458	402	–	–
Produkter i arbete	286	–	–	–
Guldkoncentrat	1 438	459	–	–
Summa	2 182	861	–	–

Not 17. Övriga fordringar

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Förskott förvärv av TVL Gold	2 090	–	2 090	–
Momsfordringar	406	2 034	406	156
Övrigt	4	1	4	1
Summa	2 500	2 035	2 500	157

Not 18. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna försäljningsintäkter	6 979	17 952	–	–
Försäkringar	169	109	169	83
Emissionskostnader	1 760	–	1 760	–
Förvärvskostnader	–	–	813	–
Övrigt	681	607	114	108
Summa	9 589	18 668	2 856	191

Upplupna försäljningsintäkter

Leveranser till kund redovisas som intäkt första gången då den i enlighet med leveransvillkoren emottagits av kund. Fakturering sker i huvudsak månaden efter leveransmånaden. Upplupna försäljningsintäkter baserar sig på interna uppgifter om leveransvolymer och metallhalter samt andra faktorer som påverkar slutpriset och uppgifterna är således preliminära uppgifter. Ändringar

jämfört med faktiskt fakturerade leveranser avseende pris, kvantitet och avdrag för smältkostnader redovisas i den månad slutfaktura upprättas.

De preliminära metallpriserna fastställs på basen av rådande genomsnittspriser. Metallhalter, fukt och andra intäktspåverkande poster fastställs på basen av interna analyser. I övrigt se not 1 "Redovisningsprinciper".

Not 19. Likvida medel

Effektiv ränta för de likvida medlen vid årets slut uppgick till 0,0 procent (0,0).

Not 20. Särskilda uppgifter om eget kapital

KSEK	2017	2016
Aktiekapital		
Ingående antal aktier	10 486 275	262 156 875
Nyemission av 786 470 625 aktier till 0,09 kronor per aktie	–	786 470 625
Minskning av antal aktier enligt beslut vid årsstämman (Omvänd split 1:100)	–	-1 038 141 225
Utgående antal aktier	10 486 275	10 486 275
Kvotvärde per aktie	25,00	25,00
Aktiekapitalet (KSEK)	262 156 875	262 156 875

Enligt bolagsordningen för Endomines AB ska aktiekapitalet uppgå till lägst 100 MSEK och högst 400 MSEK och antalet aktier till lägst 8 miljoner och högst 32 miljoner.

KSEK	2017	2016
Övrigt tillskjutet kapital i koncernen		
Ingående balans	343 873	277 239
Sänkning av aktiens kvotvärde	–	196 618
Emissionskostnader	–	-4 149
Överföring till aktiekapital	–	-125 835
Utgående balans	343 873	343 873
Reserver i koncernen		
Avser enbart omräkningsreserv		
Ingående balans	5 310	988
Årets omräkningsdifferenser	97	4 322
Utgående balans	5 407	5 310

Not 21. Upplåning

KEUR	Lånevaluta	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
		2017	2016	2017	2016
Långfristiga räntebärande skulder					
Banklån	EUR	70 819	72 613	–	–
Skulder avseende finansiell leasing	EUR	2 613	4 412	–	–
Lån med särskilda villkor	EUR	2 485	2 414	–	–
		75 917	79 439	–	–
Kortfristiga räntebärande skulder					
Banklån		3 940	–	–	–
Skulder avseende finansiell leasing	EUR	3 701	4 122	–	–
		7 641	4 122	–	–
Summa upplåning		83 558	83 561	–	–

Banklån

Förfalloanalys för banklån + låneränta + garantiprovision

FÖRFALLOÅR	2017	2016
2017	–	4 366
2018	8 184	8 106
2019	70 715	72 671
Summa utbetalningar	78 899	85 143
Varav räntor och garantiprovisioner	-4 140	-12 530
Summa banklån	74 759	72 613

Banklånet ska amorteras kvartalsvis 2018-2019 med totalt 700 000 EUR. I tillägg finns en rörlig amorteringsdel med 40 procent av dotterbolaget Endomines Oy:s justerade kassaflöden med första rat som ska betalas under det tredje kvartalet 2018 ifall kassaflödet överstiger en viss miniminivå. Sista amortering ska betalas den 15 november 2019.

Sedvanliga lånekovenanter inkluderas, se vidare i not 24.

Ränta utgår med minimum fyra procent eller Euribor 3m+4 % om detta blir högre. En garantiprovision om 4,15 % utgår till finska Finnvera på cirka halva lånebeloppet.

Effektiv årsränta inklusive garantiprovision som belastat årets resultat uppgick till 5,81 procent (5,96).

Omstrukturering av banklån genomfördes den 14 februari 2018

Från och med den 14 februari 2018 har bolaget inga utestående bankskulder efter att en uppgörelse från den 22 november 2017 genomförts. Se mer om detta i avsnittet "Väsentliga händelser" i Förvaltningsberättelsen efter rapportperiodens slut.

(Fortsättning Not 21)

Skulder avseende finansiell leasing

KSEK	2017	2016
Bruttoskulder avseende finansiell leasing – minimileaseavgifter – förfallostruktur		
Inom ett år	3 815	4 474
Mellan 1 och 5 år	2 698	4 086
Mer än 5 år	37	521
	6 550	9 081
Framtida finansiella kostnader för leasing	-236	-547
Nuvärde på skulder avseende finansiell leasing	6 314	8 534
Nuvärde på skulder avseende finansiell leasing – förfallostruktur		
Inom ett år	3 701	4 122
Mellan 1 och 5 år	2 592	3 914
Mer än 5 år	21	498
	6 314	8 534

KSEK	2017	2016
Lån med särskilda villkor		
Kapitallån enligt tidigare gällande finsk aktiebolagslag, som förfaller till betalning den 31 december 2020	2 485	2 414
Summa	2 485	2 414

Lånet redovisas till upplupet anskaffningsvärde. För lånet finns särskilda villkor vad gäller återbetalningsskyldighet. Lånet är ett s.k. kapitallån enligt finsk lag. Ifall dotterbolaget upplöses eller försätts i konkurs, får utbetalning av kapital och ränta endast göras med sämre företräde än andra skulder. Kapitalet får endast återbetalas om det finns full täckning för det bunda kapitalet och andra icke-utdelningsbara medel i senast reviderat årsbokslut.

Ränta får endast betalas om det finns utdelningsbara fria vinstmedel. Låneränta utgår enligt Finlands Banks grundränta utan avdrag och utan någon minimigräns. I koncernredovisningen kostnadsförs räntor på kapitallånet och redovisas som "övrig avsättning" på grund av att dotterbolaget saknar utdelningsbara fria vinstmedel, se nedan not "Avsättningar i koncernen".

Not 22. Övriga avsättningar i koncernen

KSEK	Återställningskostnader	Övriga avsättningar	Totalt
Ingående balans 1 januari 2016	5 449	864	6 313
Återföring av befintliga avsättningar	-4 424	-	-4 424
Omräkningsdifferens	212	41	253
Utgående balans 31 december 2016 och ingående balans 1 januari 2017	1 237	905	2 142
Tillägg till befintliga avsättningar	5 772	-	5 772
Omräkningsdifferens	167	27	194
Utgående balans 31 december 2017	7 176	932	8 108

Avsättningen för återställningskostnader avser beräknade kostnader för återställande av mark avseende Pampalogruvan och Rämepurogruvan. Diskonteringseffekten redovisas som räntekostnad.

Övriga avsättningar avser räntekostnader för kapitallån. Se även "Lån med särskilda villkor" i not 21 "Upplåning", ovan.

Not 23. Övriga skulder

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Kortfristigt räntefritt bryggån för delbetalning av eventuellt förvärv av TVL Gold	2 058	–	2 058	–
Moms	1 776	–	–	–
Övrigt	657	792	199	86
Summa	4 491	792	2 257	86

Not 24. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna lönerelaterade kostnader	6 062	4 046	1 227	160
Upplupna styrelsearvoden	617	306	617	306
Upplupna revisionsarvoden	322	289	150	150
Upplupna räntekostnader	362	353	–	–
Övrigt	29	454	14	–
Summa	7 392	5 448	2 008	616

Not 25. Ställda säkerheter

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Nettotillgångar/aktier i dotterföretag	1 449	37 566	130 015	149 622
Pantsatta medel avseende miljörelaterade förpliktelser	5 171	6 936	–	–
Summa ställda säkerheter	6 620	44 502	130 015	149 622

Ställda säkerheter i form av nettotillgångar/aktier avser säkerheter för banklånen i Finland.

Såsom är sedvanligt i denna typ av lånefinansiering innehåller låneavtalet en katalog med så kallade "events of default", vilka om de inträffar innebär att banken har rätt att begära att alla utestående förpliktelser under låneavtalet ska återbetalas. De händelser som omfattas av denna katalog är händelser som, om de inträffade, skulle vara av väsentlig betydelse för Endomines, innefattande till exempel förändring av ägarkontrollen i Endomines Oy och en total förlust av Pampalogruvan. Finansieringsavtalet innefattar också en skyldighet att omedelbart informera banken om någon av dessa händelser inträffar, samt att regelbundet tillhandahålla banken viss finansiell och annan information. Bland annat är utdelningar från Endomines Oy begränsade till 100 000 EUR per år och räntebetalningar till moderföretaget till 750 000 EUR per rullande tolv månadersperioder. Vidare ställer avtalet

upp strikta begränsningar såvitt avser vissa åtgärder i Endomines och Endomines Oy. Avtalet innehåller också bestämmelser om att Endomines Oy måste uppfylla vissa finansiella nyckeltal. Endomines AB med dotterbolag har i anslutning till låneavtalet ingått ett efterställningsavtal till förmån för banken och Finnvera rörande efterställning av koncerninterna fordringar. De nominella beloppen för fastighetsinteckningar och företagsinteckningar i Endomines Oy uppgår till 27 MEUR vardera eller 247 MSEK. Inteckningarna står som säkerhet för företagets utestående förpliktelser enligt låneavtalet.

Brist i lånekoventanter rapporterade under 2017

Brott mot lånevillkoren utgör grund för uppsägning av låneavtalet. På grund av befarade brister i lånekoventanterna både per den 30 juni och 31 december 2017 har långivaren lämnat undantag från brott mot lånevillkoren i slutet av respektive period.

Not 26. Eventualförpliktelser

	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Royaltyansvar enligt avtal från 1996 avseende Endomines Oy:				
Framtida royalty betalning avseende Ilomantsi ¹⁾	24 849	24 136	–	–
Framtida royalty betalning avseende Pampaloförekomsten ²⁾	14 775	14 350	–	–
Summa eventualförpliktelser	39 624	38 486	–	–

1) Royalty betalas till finska staten baserad på bruten malm inom vissa områden längs Karelska Gulmlinjen, maximerat till KEUR 2 523.

2) Royalty betalas till Polar Mining Oy och betalningsskyldighet träder i kraft först efter att 203 000 oz guld brutits, maximerat till KEUR 1 500. Hittills har ca 60 procent av detta brutits. Med nuvarande produktionstakt träder denna betalningsskyldighet i kraft tidigast om några år.

Not 27. Resultat per aktie för koncernen

KSEK OM EJ ANNAT ANGES	2017	2016
Före och efter utspädning		
Årets resultat som är hänförligt till Moderföretagets aktieägare	-69 252	-125 021
Vägt genomsnittligt antal aktier för beräkning av resultat per aktie	10 486 275	10 008 698
Resultat per aktie före och efter utspädning	-6,60	-12,49
Totalresultat per aktie		
Totalresultat som är hänförligt till Moderföretagets aktieägare	-69 155	-120 699
Vägt genomsnittligt antal aktier för beräkning av resultat per aktie	10 486 275	10 008 698
Totalresultat per aktie före och efter utspädning	-6,59	-12,06

Not 28. Relationer och transaktioner med närstående

Relationer

Moderbolagets aktier och andelar i dotterföretag redovisas i not 13.

Information om styrelseledamöter och koncernledning samt ersättningar till dessa redovisas i not 6 och i bolagsstyrningsrapporten.

Transaktioner

Ingen styrelseledamot eller ledande befattningshavare i koncernen har eller har haft någon direkt delaktighet i några affärstransaktioner mellan sig och koncernen som är eller var ovanliga till sin karaktär med avseende på villkoren under nuvarande och föregående räkenskapsår. Inte heller har koncernen lämnat lån, ställt garantier eller ingått borgensförbindelse för någon av styrelsens ledamöter eller ledande befattningshavare i koncernen.

Koncernmellanhavanden mellan moderbolag och andra koncernföretag

KSEK	2017	2016
Nettoomsättning från andra koncernföretag	447	567
Övriga externa kostnader betalda till andra koncernföretag	3 224	1 179
Ränteintäkter från andra koncernföretag	1 132	1 181
Räntekostnader till andra koncernföretag	132	137
Lån till dotterbolag vid årets slut	49 249	62 185
Upptagna lån från dotterbolag vid årets slut	7 427	7 223

Not 29. Tilläggsinformation till kassaflödesanalysen

Räntebetalningar

KSEK	KONCERNEN		MODERFÖRETAGET	
	2017	2016	2017	2016
Erhållen ränta				
Externa räntor	–	2	–	–
Räntor från dotterbolag	–	–	1 132	1 181
Summa	–	2	1 132	1 181
Erlagd ränta				
Externa räntor	-4 252	-4 354	–	–
Räntor till dotterbolag	–	–	-132	-137
Summa	-4 252	-4 354	-132	-137

Rapport över kassaflöden

KSEK	Likvida medel	Banklån	Finansiell leasing	Lån med särskilda villkor	Totalt
Ingående balans för 2017	29 440	72 613	8 534	2 414	-54 121
Kassaflöde	-13 697	–	-2 418	–	-11 279
Omräkningsdifferens	69	2 146	198	71	-2 346
Utgående balans för 2017	15 813	74 759	6 314	2 485	-67 745

Not 30. Känslighetsanalys

De viktigaste riskerna från finansiella instrument, se not 15, som koncernen utsätts för redovisas i not 3. I tabellen nedan redovisas effekterna av en ändring i en isolerad variabel med alla övriga variabler konstanta. Samtliga uppgifter avser koncernen som helhet.

KSEK	2017		2016	
	Resultat efter skatt	Eget kapital	Resultat efter skatt	Eget kapital
Ränteeffekt på ändring av EURIBOR på banklån:				
+ 100 baspunkter (1%) av förändring i EURIBOR	731	731	719	719
– 100 baspunkter (1%) av förändring i EURIBOR (räntan kan inte bli lägre än dagens 4 %)	-731	-731	-719	-719
Effekt från ändring av valutakurser på lån mellan koncernbolag:				
+ 1% av förändring i valutakursen mellan SEK och EUR	418	418	549	549
– 1% av förändring i valutakursen mellan SEK och EUR	-418	-418	-549	-549
Effekt från ändring av valutakurser på externa fordringar i USD:				
+ 1% av förändring i valutakursen mellan USD och EUR omräknat till SEK enligt balansdagens valutakurs	-69	-69	-178	-178
– 1% av förändring i valutakursen mellan USD och EUR omräknat till SEK enligt balansdagens valutakurs	69	69	178	178

Not 31 Väsentliga händelser efter årets utgång

- 1) En företrädesemission som beslutades på extra bolagsstämma den 8 januari 2018 genomfördes. Antalet aktier i Bolaget ökade från 10 486 275 till 31 458 825 och emissionen inbringade totalt 189 MSEK före emissionskostnader.
- 2) Aktieöverlåtelseavtal avseende förvärvet av samtliga aktier i TVL Gold ingicks den 10 januari 2018.
- 3) Omstrukturering av Endomines utestående banklån om ca 76 MSEK (7,6 MEUR) ägde rum den 14 februari 2018 genom en återbetalning om 20 MSEK (2,0 MEUR), nedskrivning om 20 MSEK

(2,0 MEUR) och ett övertagande av resterande skuld från långivarna om 36 MSEK (3,6 MEUR) av en ny investerare, "JKK". JKK med huvudägaren Kyösti Kakkonen har åtagit sig att kvitta hela beloppet mot nyemitterade aktier i Endomines i en riktad emission till en teckningskurs om 9,90 kronor per aktie, villkorat av att Företrädesemissionen blir fulltecknad och förvärvet av TVL Gold genomförs. För det fallet att förvärvet av TVL Gold inte skulle slutföras, har JKK möjlighet att begära återbetalning i kontanter istället för Endomines-aktier.

Förslag till behandling av förlust

Till bolagsstämmans förfogande står (i kronor):

Överkursfond	324 791 076
Balanserad förlust	-360 369 697
Årets resultat	-52 528 126
Summa	-88 106 747

ÅRSREDOVISNINGENS UNDERTECKNANDE

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2018-14-19 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovis-

ningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 27 mars 2018

Staffan Simberg
Styrelseordförande

Ann Zetterberg Littorin
Styrelseledamot

Michael Mattsson
Styrelseledamot

Rauno Pitkänen
Styrelseledamot

Saila Miettinen-Lähde
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 27 mars 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till bolagsstämman i Endomines AB (publ), org.nr 556694-2974

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Endomines AB (publ) för år 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 8-13 samt 20-49 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och rapporten över totalresultat och balansräkning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser

om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Moderbolaget och det dotterbolag som bedriver verksamhet, Endomines Oy, har varit föremål för revision. Vid framtagandet av vår revisionsplan har vi fastställt vilka revisionsinsatser som skall ske för respektive bolag.

Koncernteamet har, utfört granskningen av moderbolaget, konsolideringen, årsredovisningen, väsentliga antaganden och bedömningar samt granskning av koncernens nedskrivningsprövning. Baserat på genomförda granskningsinsatser bedömer vi att vi har erhållit tillräckliga revisionsbevis för att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller fel. De betraktas som väsentliga om enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Nedskrivningsprövning av materiella och immateriella anläggningstillgångar samt aktier i dotterbolag

Koncernens immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgår till betydande belopp likaså moderbolagets andelar i koncernföretag.

I not 4 Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål, not 8 Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar, not 11 Koncernens immateriella och materiella anläggningstillgångar samt not 13 Aktier och andelar i koncernföretag belyser bolaget principerna för nedskrivningsprövningar, historiska nedskrivningar samt årets utfall av nedskrivningsprövning.

I enlighet med IFRS skall ledningen årligen genomföra en nedskrivningsprövning av immateriella och materiella anläggningstillgångar. Nedskrivningsprövningen av materiella anläggningstillgångar baserar sig på bolagets bedömda framtida kassaflöden med utgångspunkt i bolagets produktions- och affärsplan samt antaganden om framtida utveckling. Planeringshorisonten är bedömd efter livslängden på varje gruva och anrikningsverket. Hela den planerade driften anses tillhöra en och samma kassaflödesgenererande enhet.

Förändringar i diskonteringsräntan, valutakurser, marknadspriser på guld samt guldhalter har stor påverkan på koncernens framtida kassaflöden.

Årets nedskrivningsprövning har påvisat nedskrivningsbehov av koncernens materiella tillgångar och moderbolagets aktier i koncernföretag. Som det framgår av not 8 uppgår nedskrivningen av materiella anläggningstillgångar till 23 MSEK i koncernen. I moderbolaget uppgår nedskrivningen av aktier i dotterbolag till 44 MSEK.

Finansiering/Fortlevnad (Going Concern)

Bolagets verksamhet är kapitalintensiv. För att kunna bedriva prospektering och gruvutbyggnad krävs tillgång till finansiering. Bolaget har under 2017 likt tidigare år gått med förlust och haft negativt kassaflöde. Detta leder till en ansträngd likviditet och ett behov av att säkerställa den långsiktiga finansieringen av koncernen.

Därför anser vi att finansiering/Going concern är ett av Särskilt betydelsefulla områden för bolaget.

Styrelsens bedömning vid Q3 var att befintligt rörelsekapital inte är tillräckligt för alla planerade aktiviteter under närmaste tolv månadersperioden. Åtgärder har därför vidtagits av ledningen för att säkerställa en tillfredställande likviditetsutveckling.

Som nämns i Förvaltningsberättelsen under rubriken Väsentliga händelser efter årets slut, i januari 2018 genomförde bolaget nyemission, som inbringade 189 MSEK före avdrag för emissionskostnader.

En omstrukturering av bolagets utestående banklån om ca 76 MSEK ägde rum den 14 februari 2018 genom en återbetalning av 20 MSEK, nedskrivning av 20 MSEK och ett övertagande av resterade skuld om 36 MSEK av en privat finansiär.

Per 31.12.2017 uppgår koncernens likvida medel till 16 MSEK. Styrelsens bedömning är att efter genomförda åtgärder är befintligt rörelsekapital tillräckligt för den närmaste tolv månadersperioden.

I vår revision har vi bedömt den beräkningsmodell som ledningen använder och konstaterat att de viktigaste antagandena i modellen överensstämmer med bolagets produktion- och affärsplan.

Vi har även tagit ställning till rimligheten i företagsledningens antaganden och bedömningar. Detta har skett genom analys av hur väl tidigare års antaganden har uppnåtts samt vilken effekt förändringar i såväl interna som externa faktorer haft på verksamheten.

Vi har utmanat företagsledningens antaganden, främst kopplat till de nyckelvariabler som har störst påverkan på nedskrivningsbedömningen såsom diskonteringsfaktorn samt framtida marknadspriser på guld. Detta har skett genom jämförelser mot framtidsprognoser för ekonomin i sin helhet liksom gruvbranschen och jämförbara bolag.

Vi har även matematiskt testat bolagets värderingsmodell och genomfört känslighetsanalyser av nyckelvariabler såsom diskonteringsfaktor och marknadspriser.

Vi har utvärderat Endomines redovisningsprinciper och de upplysningar som lämnas kring väsentliga antaganden och känslighetsanalyser i årsredovisningen.

Vi har tagit del av den av ledningen upprättade och av styrelsen godkända. Enligt likviditetsprognosen har bolaget efter genomförd nyemission tillräckliga medel för att driva verksamheten vidare under den närmaste tolv månadersperioden.

Vi har granskat de väsentligaste antagandena som prognosen baseras på. Vidare har vi analyserat hur väl tidigare års likviditetsantaganden har uppnåtts, såväl som en följd av utvecklingen av verksamheten som baserat på externa faktorer som bolaget inte kan påverka.

Vi har granskat tillämpningen av redovisningsprinciper och de upplysningar som lämnas i årsredovisningen avseende bolagets finansiering.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-7 samt 14-19. Den andra informationen består av VD ordet, Mineralreserver, 5-årsöversikt samt bolagsstyrningsrapport. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Endomines AB (publ) för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett tryggt sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett tryggt sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Stockholm den 27 mars 2018

PricewaterhouseCoopers AB

Martin Johansson
Auktoriserad revisor

Sverige

Endomines AB
Birger Jarlsgatan 41A
SE-111 45 Stockholm
Telefon +46 8 611 66 45
info@endomines.com
www.endomines.com

Finland

Endomines Oy
Pampalontie 11
FI-82967 Hattu